

Euroopan unionin virallinen lehti

C 193

Suomenkielinen laitos

Tiedonantoja ja ilmoituksia

59. vuosikerta

31. toukokuuta 2016

Sisältö

I *Päätöslauselmat, suositukset ja lausunnot*

PÄÄTÖSLAUSELMAT

EURONESTIN parlamentaarinen edustajakokous

2016/C 193/01	Euronestin parlamentaarisen edustajakokouksen päätöslauselma – EU:n jäsenvaltioiden ja Itä-Euroopan kumppanimaiden yhteisistä kannoista ja huolenaiheista, jotka liittyvät ulkopolitiikkaan ja niiden turvallisuuden kohdistuviin ulkoisiin uhkiin	1
2016/C 193/02	Euronestin parlamentaarisen edustajakokouksen päätöslauselma – EU:n monivuotisesta rahoituskehystä ja sen vaikutuksesta itäisen kumppanuuden maiden keskinäiseen taloudelliseen yhteistyöhön	10
2016/C 193/03	Euronestin parlamentaarisen edustajakokouksen päätöslauselma epätavanomaista kaasua ja sen mahdollista vaikutusta energiamarkkinoihin EU:ssa ja Itä-Euroopan kumppanimaisissa käsittelevän politiikan valmistelusta	13
2016/C 193/04	Euronestin parlamentaarisen edustajakokouksen päätöslauselma ammattipätevyyden, työkokemuksen ja korkeakoulututkintotodistusten vastavuoroisesta tunnustamisesta Bolognan prosessin puitteissa	17
2016/C 193/05	Euronestin parlamentaarisen edustajakokouksen päätöslauselma – Nadija Savtšenkon tapauksesta	23

FI

I

(Päätöslauseimat, suositukset ja lausunnot)

PÄÄTÖSLAUSELMAT

EURONESTIN PARLAMENTAARINEN EDUSTAJAKOKOUS

EURONESTIN PARLAMENTAARISEN EDUSTAJAKOKOUKSEN PÄÄTÖSLAUSELMA ⁽¹⁾

EU:n jäsenvaltioiden ja Itä-Euroopan kumppanimaiden yhteisistä kannoista ja huolenaiheista, jotka liittyvät ulkopoliittikkaan ja niiden turvallisuuteen kohdistuviin ulkoisiin uhkiin

(2016/C 193/01)

EURONESTIN PARLAMENTAARINEN EDUSTAJAKOKOUS, joka

- ottaa huomioon 3. toukokuuta 2011 laaditun Euronestin parlamentaarisen edustajakokouksen perustamisasiakirjan,
  - ottaa huomioon 21. ja 22. toukokuuta 2015 pidetyn itäistä kumppanuutta käsitelleen Riian huippukokouksen yhteisen julkilausuman,
  - ottaa huomioon 9. heinäkuuta 2015 annetun Euroopan parlamentin päätöslauseلمان Euroopan naapuruuspolitiikan uudelleentarkastelusta ⁽²⁾,
  - ottaa huomioon Euroopan parlamentin 9. heinäkuuta 2015 antaman päätöslauseلمان Euroopan turvallisuusagendasta ⁽³⁾,
  - ottaa huomioon Euroopan parlamentin 11. kesäkuuta 2015 antaman päätöslauseلمان sotilaallis-strategisesta tilanteesta Mustanmeren alueella Venäjän liitettyä Krimin laittomasti alueeseensa ⁽⁴⁾,
  - ottaa huomioon 28. huhtikuuta 2015 annetun komission tiedonannon Euroopan turvallisuusagendasta (COM (2015) 185),
- A. ottaa huomioon, että kansainvälinen turvallisuustilanne on muuttunut Euroopassa jyrkästi viime vuosina, minkä lisäksi on ilmennyt maailmanlaajuisista levottomuutta ja uusia paikallisia ja alueellisia konflikteja Lähi-idässä, Pohjois-Afrikassa ja Itä-Euroopassa; ottaa huomioon, että näiden konfliktien ja ihmisoikeuksien rikkomisen jatkumisesta sota-alueilla on seurannut ennennäkemätön muuttoliike, kun ihmiset pyrkivät turvaan naapurimaihin ja EU:n jäsenvaltioihin;
- B. ottaa huomioon, että Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 21 artiklan mukaan EU on sitoutunut tehokkaaseen monenvälisyyteen maailmanlaajuisen hallintotavan mallina; ottaa huomioon, että Yhdistyneet kansakunnat on ainutlaatuinen hallitustenvälinen foorumi, jossa sen jäsenvaltiot voivat keskustella maailmanlaajuisista kysymyksistä, kuten rauhasta ja turvallisuudesta, ihmisoikeuksista, konfliktinehkäisystä, aseidenriisunnasta ja terrorismista, ja toteuttaa niiden johdosta yhteisiä toimia; ottaa huomioon, että EU ja sen jäsenvaltiot ovat osallistuneet rakentavasti Yhdistyneiden kansakuntien ja muiden kansainvälisten foorumien toimintaan yhdessä kumppanien ja samoin ajattelevien maiden kanssa vastauksien muotoilemiseksi maailmanlaajuisiin ja alueellisiin huolenaiheisiin sekä kansainväliseen oikeuteen liittyviin kysymyksiin;

⁽¹⁾ Hyväksytty 22. maaliskuuta 2016 Brysselissä Belgiassa.

⁽²⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA-PROV(2015)0272.

⁽³⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA-PROV(2015)0269.

⁽⁴⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2015)0232.

- C. toteaa, että Euroopan naapuruuspolitiikka (ENP) luotiin lujittamaan unionin kumppanuutta naapurimaiden kanssa, jotta voidaan kehittää demokratian, ihmisoikeuksien, oikeusvaltioperiaatteen, vakauden, turvallisuuden ja vaurauden yhteiseen kunnioittamiseen perustuva alue;
- D. toteaa, että Euroopan neuvoston Venetsian komissiolla on kokemusta ja asiantuntemusta perustuslain alalla;
- E. toteaa, että itäinen kumppanuus perustuu sitoutumiseen kansainvälisen oikeuden periaatteisiin ja perusarvoihin, joihin kuuluvat demokratia, oikeusvaltioperiaate sekä ihmisoikeuksien ja perusvapauksien turvaaminen;
- F. ottaa huomioon, että kun Georgia, Moldova ja Ukraina allekirjoittivat kahdenväliset assosiaatiosopimukset EU:n kanssa, ne sitoutuivat EU:n rinnalla edistämään, ylläpitämään ja lujittamaan rauhaa ja vakautta alueellisesti ja kansainvälisesti yhtenä poliittisen assosiaation tavoitteista;
- G. ottaa huomioon, että kuten 18. joulukuuta 2015 annetussa komission neljännessä ja viimeisessä edistymiskertomuksessa Euroopan parlamentille ja neuvostolle Georgian edistymisestä viisumivapautta koskevan toimintasuunnitelman täytäntöönpanossa korostetaan, sen jälkeen, kun EU:n ja Georgian välinen viisumiasioita koskeva vuoropuhelu aloitettiin kesäkuussa 2012, Georgia on tehnyt kaikki tarvittavat uudistukset, joilla varmistetaan viisumivapautta koskevan toimintasuunnitelman toisen vaiheen neljässä asiakokonaisuudessa olevien edellytysten tehokas ja kestävä toteutus; toteaa, että Georgia on viisumivapautta koskevan toimintasuunnitelman mukaisesti toteuttanut oikeudellisia ja institutionaalisia uudistuksia seuraavilla aloilla: asiakirjojen turvallisuus, rajaturvallisuus, muuttoliikkeen hallinta ja turvapaikkapolitiikka, yleinen järjestys ja turvallisuus (järjestäytyneen rikollisuuden, korruption, ihmiskaupan, rahanpesun ja huumeiden torjunta, oikeudellinen ja lainvalvontaan liittyvä yhteistyö, henkilötietosuojat ja ihmisoikeuksien suojeleminen, vähemmistöjen oikeudet mukaan lukien);
- H. ottaa huomioon, että komissio antoi 18. joulukuuta 2015 kuudennen ja viimeisen edistymiskertomuksensa Ukrainan edistymisestä viisumivapautta koskevan toimintasuunnitelman täytäntöönpanossa;
- I. ottaa huomioon, että EU ja Armenia aloittivat 7. joulukuuta 2015 korkean tason neuvottelut sellaisesta uudesta kattavasta puitesopimuksesta, joka kattaisi poliittisen, taloudellisen ja alakohtaisen yhteistyön;
- J. ottaa huomioon, että kuten 21. ja 22. toukokuuta 2015 pidetyn itäistä kumppanuutta käsitelleen huippukokouksen yhteisessä julkilausumassa korostettiin, Venäjän hyökkäykset Ukrainaan ja Georgiaan ovat osoittaneet, että itsemääräämisoikeuden ja kansainvälisesti tunnustettuihin rajoihin perustuvan alueellisen koskemattomuuden peruseriaatteita ei voida pitää itsestään selvinä 2000-luvulla;
- K. toteaa, että ammuksien, aseiden ja terroristitaistelijoiden tulosta Venäjältä Ukrainan laittomien aseistettujen ryhmien hallitsemille alueille on seurannut lukuisia uhreja, minkä lisäksi yli kaksi miljoonaa ihmistä on joutunut siirtymään kotimaansa sisällä ja pakolaisiksi, ja humanitaarinen kriisi jatkuu edelleen;
- L. toteaa, että Venäjä jatkaa Abhasian ja Tskhinvalin alueen / Etelä-Ossetian miehitystä ja on toteuttanut lisätoimia niiden tosiasialliseksi liittämiseksi alueeseensa, mikä on vastoin kansainvälisen oikeuden perusnormeja ja -periaatteita; ottaa huomioon, että miehitysjoukkojen tosiasiallisessa valvonnassa olevilla alueilla on tapahtunut etnisiä puhdistuksia ja väestörakenne on muuttunut pakkotoimien seurauksena ja että mainituilla alueilla miehitysjoukot ovat vastuussa oikeuden vapaaseen liikkumiseen, oikeuden ihmisten väliseen yhteydenpitoon ja oikeuden saada opetusta omalla äidinkielellään kaltaisten ihmisoikeuksien loukkauksista;
- M. toteaa, että Venäjän väliaikaiset miehitystoimet Krimin autonomisessa tasavallassa ja Sevastopolin kaupungissa ja Venäjän sotilaallinen hyökkäys Ukrainassa Donetsin altaan alueella ovat aiheuttaneet merkittäviä ihmisoikeuksien ja perusvapauksien loukkauksia miehityksillä alueilla;
- N. ottaa huomioon, että Venäjä ja Euroopan unioni ovat määränneet vastavuoroisia kauppasaartoja; toteaa, että Venäjä on ilman minkäänlaisia oikeudellisia perusteita pannut täytäntöön mielivaltaisia toimenpiteitä, jotka rikkovat yleismaailmallisia normeja, ovat läpinäkymättömiä ja joiden myötä useat EU:n poliitikot ovat päätyneet mustalle listalle, minkä lisäksi heiltä on evätty pääsy Venäjän alueelle;
- O. ottaa huomioon, että alueelliset konfliktit lisäävät Itä-Euroopan kumppanimaiden alttiutta poliittiselle epävakaudelle ja vaarantavat vakavasti niiden taloudellisen ja sosiaalisen tilanteen; ottaa lisäksi huomioon, että nämä Euroopan maanosassa ja sen ympäristössä sijaitsevat konfliktialueet uhkaavat vakavasti EU:n ja sen kumppanien turvallisuutta;

- P. toteaa, että Pohjois-Afrikassa ja Lähi-idässä esiintyy runsaasti levottomuuksia, väkivaltaisuuksia ja sisällissotia; toteaa, että köyhyys, resurssipula, ilmastonmuutoksen vaikutukset, ihmisoikeusrikkomukset ja talouden taantuma aiheuttavat merkittäviä ongelmia väestölle monissa osissa Afrikan maanosaa ja Lähi-idässä, erityisesti kristittyjen ja jesuidien kaltaisille vähemmistöille, jotka joutuvat pakenemaan kodeistaan;
- Q. ottaa huomioon, että syyskuussa 2014 solmittiin laaja kansainvälinen koalitio, jonka tavoitteena on tuhota terroristijärjestö, joka nimittää itseään Irakin ja Levantin islamilaiseksi valtioksi (ISIL/Da'esh);
- R. toteaa, että kumppanimaat toteuttavat yhteistyötoimia EU:n kanssa EU:n yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan (YTPP) alalla, erityisesti liittyen YTPP:n tukeen, jota myönnetään turvallisuusalan uudistuksia varten kumppanimaissa;
- S. ottaa huomioon, että Ukraina teki vuonna 2005 ja Georgia ja Moldova tekivät vuonna 2012 EU:n kanssa puitesopimuksia osallistumisesta EU:n johtamiin kriisinhallintatoimiin; ottaa huomioon, että Ukraina osallistui vuonna 2014 EU:n taisteluosastojen toimintaan ja lähetti fregatin EU:n johtamille merivoimille (EU NAVFOR) Somaliaan (Atalanta-operaatio), ja että Moldova ja Georgia osallistuivat myös vuonna 2014 ensimmäistä kertaa EU:n johtamiin YTPP:n tehtäviin, kuten EU:n koulutusoperaatioon (EUTM) Malissa ja Keski-Afrikan tasavallassa toteutettavaan Euroopan unionin sotilasoperaatioon (EUFOR RCA);
- T. ottaa huomioon, että EU:n jäsenvaltiot ja kaikki kumppanimaat ovat joukkotuhoiseisiin liittyvien monenvälisten aseidenriisuntasopimusten, kuten ydinsulkusopimuksen, täydellisen ydinkoekieltosopimuksen sekä biologisia ja kemiallisia aseita koskevien yleissopimusten, osapuolia; ottaa huomioon, että 17 EU:n jäsenvaltiota ja kaikki kumppanimaat ovat myös allekirjoittaneet mukautetun sopimuksen Euroopan tavanomaisten aseiden rajoittamisesta;
- U. ottaa huomioon, että komission ehdottamassa Euroopan turvallisuusagendassa vuosiksi 2015–2020 määritetään kolme painopistealaa, joita ovat terrorismin torjunta ja radikalisoitumisen ehkäiseminen, järjestäytyneen rikollisuuden hajauttaminen ja kyberrikollisuuden torjunta;
- V. ottaa huomioon, että joissakin EU:n jäsenvaltioissa sekä kumppani- ja naapurimaissa on esiintynyt ulkoista väkivaltaa, terroristihyökkäyksiä, rajat ylittävää järjestäytyneitä rikollisuutta ja kyberrikollisuutta, jotka ovat joissakin maissa olleet kytköksissä väkivaltaisiin poliittisiin ääriilikkeisiin ja uskonnolliseen radikalismiin; ottaa huomioon, että ISIL/Da'esh on rahoittanut EU:n jäsenvaltioiden maaperällä tehtyjä hyökkäyksiä;
- W. ottaa huomioon, että EU ja Yhdysvallat ovat aloittaneet neuvottelut uudesta kauppasopimuksesta eli transatlanttisesta kauppaa- ja investointikumppanuudesta (TTIP);
- X. ottaa huomioon, että pitkälle menevä ja laaja-alainen vapaakauppasopimus (DCFTA) Ukrainan ja EU:n välillä tuli voimaan 1. tammikuuta 2016; ottaa huomioon, että Venäjä on siitä alkaen määrännyt talouspakotteita Ukrainaa vastaan, mukaan lukien toimet, joilla rajoitetaan Ukrainan ja Keski-Aasian välistä tavaroiden kulkua Venäjän kautta;
- Y. ottaa huomioon, että suurin osa EU:n jäsenvaltioista ja kumppanimaista on riippuvaisia ulkoisista energian toimituksista, minkä vuoksi energiansaanti on keskeisessä asemassa hahmoteltaessa geopoliittista tilannetta Euroopassa; ottaa huomioon, että EU:n ja sen kumppanimaiden energiapolitiikalla ei pidä horjuttaa itäisen kumppanuuden perusarvoja eikä niiden vastaavien ulkopoliittikkojen yhtenevyyttä;
- Z. toteaa, että Yhdysvallat, Iran, Venäjä ja muut toimijat ovat Syyrian ja Irakin alueellisten konfliktien suoria tai epäsuoria osapuolia, minkä vuoksi ne voisivat edistää poliittisten ratkaisujen määrittämistä konfliktien lopettamiseksi;
- AA. toteaa, että pitkäaikainen epävakaas ja lisääntyvät väkivaltaisuuudet Libyassa aiheuttavat koko unionin kannalta merkittävän turvallisuusriskin;
- BB. ottaa huomioon, että Iran, EU, Ranska, Saksa, Yhdistynyt kuningaskunta, Kiina, Venäjä ja Yhdysvallat (EU3 + 3) saavuttivat Wienissä 14. heinäkuuta 2015 pidetyssä kokouksessa sellaisen sopimuksen Iranin ydinvoimakäytöstä, jonka myötä on mahdollista poistaa vaiheittain YK:n turvallisuusneuvoston asettamat pakotteet ja monenväliset ja kansalliset pakotteet, jotka liittyvät Iranin ydinvoimaohjelmaan;
1. muistuttaa, että itäisen kumppanuuden perustana on yhteinen sitoutuminen yhteisiin arvoihin, kuten demokratiaan, oikeusvaltioperiaatteeseen ja ihmisoikeuksien kunnioittamiseen, kansainvälisen oikeuden periaatteisiin ja perusvapauksiin sekä EU:n, Itä-Euroopan kumppanimaiden ja koko Euroopan maanosan vakauteen, turvallisuuteen ja vaurauteen; painottaa kunkin itäisen kumppanuuden maan vastuuta pyrittäessä takaamaan vakaan uudistusprosessin käyttöönotto ja täytäntöönpano sekä korruptiomekanismien torjunta; painottaa EU:n tukevaa roolia tässä yhteydessä;

2. toteaa, että ENP:n tarkistuksen tuloksilla luodaan perusta vuonna 2016 käytävälle vakavalle keskustelulle siitä, miten eriytetty lähestymistapa on pantavissa käytännössä täytäntöön niiden kolmen Itä-Euroopan kumppanimaan tapauksessa, joiden kanssa on tehty assosiaatiosopimuksia;
3. on samaa mieltä siitä, että EU:ssa ja sen kumppanimaissa on vastattava lukuisiin ja samanaikaisiin turvallisuus- haasteisiin ja että turvallisuus on entistä monitahoisempi kysymys ympäristössä, jolle on ominaista talouden maailmanlaajuistuminen, ilmastonmuutos, kansainvälinen liikkuvuus, digitalisaatio, demografiset muutokset ja muuttoliike; toteaa, että lisäksi on torjuttava uhkia, jotka johtuvat sekä perinteisistä valtiollisista toimijoista että valtioista riippumattomista järjestöistä, jotka tukevat terrorismia tai kansainvälistä rikollisuutta;
4. kehottaa EU:ta ja sen kumppanimaita tiivistämään poliittisia suhteita ja lähentämään niiden ulkopoliittikkoja sekä lisäämään niiden yhtenevyyttä, jotta voidaan vastata yhteisiin haasteisiin ja taata maiden turvallisuus; korostaa, että olisi asetettava etusijalle yhteiset toimet, joilla palautetaan Euroopan turvallisuusjärjestys kansainvälisen oikeuden mukaisesti; painottaa, että tällaisen järjestyksen on perustuttava demokraattisiin periaatteisiin, oikeusvaltioperiaatteeseen, perusarvoihin, ihmisoikeuksien kunnioittamiseen, vähemmistöjen suojeluun, itsemääräämisoikeuteen, itsenäisyyteen ja rajojen loukkaamattomuuteen;
5. muistuttaa, että on ensisijaisen tärkeää aloittaa uudelleen kansalaisyhteiskunnan kanssa käytävä vuoropuhelu, jotta varmistetaan mahdollisten lainvalvontauudistuksien laajamittainen tuki;
6. torjuu näkemyksen Euroopan maanosan uudesta jakamisesta suurvaltojen vaikutuspiireihin, mihin Venäjä pyrkii politiikallaan ja toimillaan; vahvistaa uudelleen periaatteen, jonka mukaan jokaisella maalla on täysivaltainen oikeus päättää vapaasti ja demokraattisesti omasta ulko- ja turvallisuuspolitiikastaan ja sotilaallisesta liittoutumisestaan; painottaa, että vuonna 1975 tehdyn Helsingin päätösasiakirjan I artiklassa vahvistettujen periaatteiden mukaan jokaisella Euroopan maalla on oikeus valita, liittyykö se johonkin liittoutumissopimukseen, Naton perustamissopimus mukaan lukien;
7. katsoo, että Yhdistyneiden kansakuntien demokraattista hallintoa olisi vahvistettava; kehottaa tässä tarkoituksessa YK:n jäsenvaltioita uudistamaan YK:n turvallisuusneuvostoa, jotta se ilmentäisi paremmin uutta maailmantilaa, ja tehostamaan sen toimintaa;
8. antaa arvoa Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön (Etyj) kehykselle osallistavana foorumina, jolla voidaan käydä vuoropuhelua turvallisuusasioista ja konfliktinratkaisusta; kehottaa antamaan uutta pontta Etyjille ja vastaavaa poliittista ja taloudellista tukea; painottaa, että on tärkeää edistää yhteistyötä EU:n, sen jäsenvaltioiden, Itä-Euroopan kumppanimaiden, YK:n ja Etyjin keskuudessa sekä toteuttaa yhteisiä toimia kriisien hallitsemiseksi ja konfliktien rauhanomaiseksi ratkaisemiseksi Euroopassa; pitää kuitenkin valitettavana, että niin sanottujen jäätyneiden konfliktien, jotka koettelevat useimpia Itä-Euroopan kumppanimaita, rauhanomaiseksi ratkaisemiseksi ja kattavaksi selvittämiseksi ei ole juuri saavutettu edistystä, ja kehottaa toteuttamaan tehokkaampia ja tulossuuntauneempia toimia;
9. katsoo, että pakolaisiin ja kotiseudultaan siirtymään joutuneisiin henkilöihin ja muuttovirtoihin liittyvien asioiden käsittely edellyttää sellaista yhteistä ja kokonaisvaltaista lähestymistapaa ulko- ja maahanmuuttopolitiikkaan, joka kattaa kehitysyhteistyön, konfliktinehkäisyn ja -ratkaisun, kriisinhallinnan, taakanjaon, humanitaarisen avun ja yhteisiä toimia taakan keventämiseksi; painottaa, että EU:n on ehdottomasti tehtävä yhteistyötä sen naapureiden kanssa, mikäli tavoitteena on tehokas kriisinhallinta taaten samalla Euroopan yhdentymiseen liittyvät saavutukset henkilöiden vapaan liikkuvuuden alalla; painottaa lisäksi, että on kehitettävä erityismenettelyjä yksin maahan tulevien tai ilman huoltajaa olevien, sisäisesti siirtymään joutuneiden lasten ja muiden haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien varhaista tunnistamista, rekisteröintiä ja dokumentointia varten, ja varmistettava, että heille annetaan apua ja palveluja;
10. korostaa, että vapaa ja kestävä kansainvälinen kauppa edistää kasvua; painottaa tästä syystä, että on tärkeää kehittää vapaita ja oikeudenmukaisia kauppasuhteita sekä edistää EU:n ja Itä-Euroopan kumppanimaiden välisiä ulkomaisia sijoituksia, jotta lisätään poliittista lähentymistä ja taloudellista yhdentymistä;
11. kehottaa painokkaasti kumppanimaita panemaan täytäntöön uudistuksia, joilla taataan oikeuslaitoksen riippumattomuus; kehottaa lisäksi painokkaasti kumppanimaita estämään poliittisia voimia hyödyntämästä oikeusjärjestelmiä valikoivaan oikeudenkäyttöön liittyvissä tarkoituksissa;
12. korostaa, että tiedotusvälineiden riippumattomuus poliittisista intresseistä on keskeisessä asemassa mediaympäristön moniarvoisuuden kannalta; katsoo, että tiedotusvälineiden riippumattomuus on ensiarvoisen tärkeää tiedon vääristelyn ja propagandan torjumiseksi; kehottaa tästä syystä kumppanimaita lopettamaan tällaisten tiedotusvälineiden lahjomattomuuden vaarantavat toimet; ehdottaa, että Euroopan neuvoston Venetsian komissio voisi auttaa kumppanimaita tältä osin;

13. panee merkille, että kumppanimaissa on tarkasteltava erilaisia ulkopoliittisia vaihtoehtoja niiden kehittäessä kauppasuhteita EU:n ja muiden naapurien kanssa; korostaa, että yhtäältä EU:n ja toisaalta Georgian, Moldovan ja Ukrainan välisten pitkälle menevien ja laaja-alaisen vapaakauppasopimusten tavoitteena on merkittävästi syventää suhteita sekä kehittää kauppaa ja ulkomaisia sijoituksia allekirjoittaneiden kumppanien välillä; painottaa, että pitkälle menevät ja laaja-alaiset vapaakauppasopimukset ja kauppasuhteiden syventäminen muihin kumppaneihin nähden eivät ole toisensa poissulkevia vaihtoehtoja; katsoo, että pitkälle menevä ja laaja-alainen vapaakauppasopimus ei ole ainoa vaihtoehto EU:n kauppapolitiikan harjoittamiseksi sen Itä-Euroopan naapureihin nähden; kehottaa EU:ta tarjoamaan yhteistyössä sen kumppanimaiden kanssa vaihtoehtoisia kauppatoimia, jotka on sovitettu niiden tarpeisiin ja rajoitteisiin; suhtautuu tuomitsevasti kaupallisiin kostotoimiin, joita Venäjä on toteuttanut Ukrainaan nähden pitkälle menevän ja laaja-alaisen vapaakauppasopimuksen voimaantulon jälkeen; kehottaa komissiota ottamaan käyttöön väliaikaisia vastatoimia, jotta minimoidaan Venäjän Ukrainaan nähden käyttöön ottamien kauppapakotteiden kielteistä vaikutusta;
14. suhtautuu myönteisesti komission antamaan positiiviseen arviointiin Ukrainaan ja Georgiaan liittyvistä viisumivapautta koskevista toimintasuunnitelmista; kehottaa komissiota esittämään ripeästi tarvittavan lainsäädäntöehdotuksen Euroopan parlamentille ja neuvostoa poistamaan Ukrainan kansalaisia koskevat viisumivaatimukset;
15. kehottaa EU:ta ja Yhdysvaltoja aloittamaan Itä-Euroopan kumppanimaiden kanssa avoimia ja läpinäkyviä sekä kaikki sidosryhmät ja kansalaisyhteiskunnat osallistavia keskusteluja siitä, miten TTIP voi hyödyttää niiden talouksia ja miten Itä-Euroopan kumppanimaille voitaisiin taata parempi pääsy markkinoille Atlantin molemmin puolin;

Venäjäan, Turkkiin ja Iraniin nähden noudatettava politiikka

16. suhtautuu tuomitsevasti propagandan levittämiseen ja tiedon vääristelyyn sekä vastakkainasetteluun ja poliittiseen tai taloudelliseen painostukseen; ilmaisee tukevansa EU:n strategista viestintää; kehottaa EU:ta vahvistamaan sitä ja tekemään yhteistyötä itäisten kumppanimaiden kanssa propagandan ja tiedon vääristelyn torjumiseksi;
17. tukee edelleen vahvasti Georgian itsemääräämisoikeutta ja alueellista koskemattomuutta sen kansainvälisesti tunnustettujen rajojen sisällä; on tältä osin huolestunut tilanteesta Georgian alueilla Abhasiassa ja Tskhinvalin alueella / Etelä-Ossetiassa, kuten Venäjän toteuttamasta niin sanottujen sopimusten täytäntöönpanosta, joilla syvennetään sen ja Abhasian ja Tskhinvalin alueen / Etelä-Ossetian välistä integrointia, alueella meneillään olevasta sotilasvoimien vahvistamisesta, piikkilanka-aitojen ja tienviittojen lainvastaisesta sijoittamisesta miehityslinjalle ja paikan päällä vallitsevasta vakavasta ihmisoikeustilanteesta;
18. kehottaa Venäjää kunnioittamaan kaikilta osin Georgian itsemääräämisoikeutta ja alueellista koskemattomuutta sekä sen kansainvälisesti tunnustettujen rajojen loukkaamattomuutta, kumoamaan Abhasian ja Tskhinvalin alueen / Etelä-Ossetian niin sanotun itsenäisyyden tunnustamisen sekä panemaan täytäntöön 12. elokuuta 2008 tehdyn tulitaukosopimuksen säännökset; kehottaa Venäjää erityisesti lopettamaan Georgian alueiden miehittämisen, sallimaan Euroopan unionin tarkkailuoperaation ja ihmisoikeuksien seurantamekanismien täysimääräisen ja esteettömän pääsyn Georgian miehitetuille alueille sekä osallistumaan rakentavasti Geneven kansainvälisiin neuvotteluihin esityslistalla olevista keskeisistä kysymyksistä eli voimankäytöstä luopumisesta, kansainvälisistä turvallisuusjärjestelyistä ja sisäisesti siirtymään joutuneiden henkilöiden ja pakolaisten turvallisesta ja ihmisarvoisesta paluusta;
19. suhtautuu tuomitsevasti kaikkiin Itä-Euroopan kumppanimaissa tehtyihin sotilaallisiin toimiin ja hyökkäyksiin, joilla heikennetään Euroopan turvallisuusjärjestystä; painottaa tarvetta ratkaista riidat rauhanomaisesti YK:n peruskirjan, vuonna 1975 tehdyn Helsingin päätössiakirjan, vuonna 1990 tehdyn Uutta Eurooppaa koskevan Pariisin peruskirjan, Naton ja Venäjän välisen perusasiakirjan, Budapestin muistion sekä Venäjän ja Ukrainan välisen ystävyys-, yhteistyö- ja kumppanuussopimuksen mukaisesti; kehottaa kaikkia Minskin sopimusten, toukokuussa 1994 allekirjoitetun Azerbaidžanin, Vuoristo-Karabahin ja Armenian välisen tulitaukosopimuksen ja 12. elokuuta 2008 tehdyn Venäjän ja Georgian tulitaukosopimuksen osapuolia täyttämään sitoumuksensa ja varmistamaan sopimusten täytäntöönpanon kaikilta osin;
20. kehottaa kaasuntuottajamaita lopettamaan välittömästi energiansaannin ja -hinnoittelun käyttämisen poliittisena välineenä, jolla painostetaan EU:n jäsenvaltioita ja sen kumppanimaita; kehottaa EU:ta ja sen kumppanimaita tiivistämään niiden toimia, jotta monipuolistetaan energiantoimituksia, kehitetään vaihtoehtoisia energialähteitä, lisätään energiansäästöä ja otetaan käyttöön vastakkaisvirtaukseen perustuvia kaasutoimituksiin liittyviä järjestelyjä, millä vähennetään riippuvuutta energiantuonnista;

21. painottaa, että Nord Stream 2 -kaasuputkihanke on EU:n strategisten etujen, kuten turvallisuuden, monipuolistamisen, vapauttamisen ja voimakkaan energiaunionin kehittämisen vastainen; kehottaa siksi komissiota ja neuvostoa noudattamaan kolmannen energiapaketin sääntöjä ja tavoitteita; kehottaa painokkaasti EU:n jäsenvaltioita lopettamaan kaiken yhteistyön Gazprom-yhtiön kanssa Nord Stream 2 -kaasuputkihankkeen tiimoilta;
22. on huolestunut sotilaallisten välikohtauksien riskistä Euroopassa, jossa Venäjä ja Nato ovat äskettäin lisänneet sotilasjoukkojen ja kaluston määrää, kuten erityisesti Itä-Euroopassa, Mustanmeren alueella, Baltian maissa ja Jäämeren alueella; katsoo, että yhteistyösuhde, jota Nato ja Venäjä ovat kehittäneet kylmän sodan lopusta alkaen, on kärsinyt merkittävästi lakiin perustuvan Euroopan rauhanjärjestyksen loukkaamisesta, esimerkiksi sen seurauksena, että Venäjä miehitti Krimin ja liitti sen alueeseensa lainvastaisesti; suosittelee, että Nato ja Venäjä ylläpitävät avoimia viestintäkanavia ja harkitsevat uusia aloitteita välikohtauksien välttämiseksi;
23. kehottaa painokkaasti Venäjää miehittäjävaltiona varmistamaan, että Krimin autonomisessa tasavallassa ja Sevastopolin kaupungissa kunnioitetaan kaikkia ihmisoikeuksia ja perusvapauksia, kuten kansallisiin vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden – erityisesti Krimin tataarien, ukrainalaisten ja muiden Krimillä asuvien haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien – oikeuksia ja vapauksia ja varmistamaan, että asiaankuuluvat kansainväliset ihmisoikeuselimet voivat toteuttaa seurantatoimia vapaasti ja esteettömästi niemimaalla;
24. painottaa, että EU:n ja minkä tahansa kumppanimaan välisen tehokkaan suhteen ja tiiviimmän yhteistyön avulla hyödynnetään kaikkia; kehottaa tästä syystä EU:ta, sen kumppanimaita ja Turkia ylläpitämään korkean tason vuoropuhelua ulko- ja turvallisuuspoliittisista kysymyksistä, asettaen etusijalle konfliktit ja turvallisuuskysymykset Lähi-idässä ja niiden vaikutuksen muuttovirtoihin;
25. antaa tunnustusta Turkin huomattavalle vastuullisuudelle ja kiitettävälle toimille humanitaarisen avun antamiseksi, sotaa ja tuhoa Syyriassa ja Irakissa pakenevien ihmisten suojelemisen varmistamiseksi sekä turvallisuustoimien toteuttamiseksi; suhtautuu myönteisesti EU:n ja Turkin yhteiseen toimintasuunnitelmaan, joka koskee Eurooppaan suuntautuvien maahanmuutto- ja pakolaisvirtojen asettamiin haasteisiin vastaamista yhteisin toimin, ja kehottaa molempia osapuolia tiivistämään yhteistyötään suunnitelman nopeamman täytäntöönpanon varmistamiseksi;
26. muistuttaa, että maaperän valmistelu Turkin ja Armenian välistä vuoropuhelua varten on erittäin tärkeää alueen vakauden ja vaurauden kannalta; kehottaa panemaan täytäntöön niiden pöytäkirjojen sopimukset, jotka koskevat näiden kahden maan välisten suhteiden normalisointia⁽¹⁾, ilman ennakkovaatimuksia, Turkin ja Armenian yhteiskuntien väliseen sovinnontekoon liittyvän prosessin yhteydessä; korostaa, että on mahdoton hyväksyä rajojen sulkemisen politiikkaa Euroopan maanosassa;
27. kehottaa lisäämään Armenian ja Azerbaidžanin välistä vuoropuhelua Etyjin Minskin yhteispuheenjohtajien suojeluksessa, myös presidenttien tasolla, jotta saavutetaan kestävä ja rauhanomainen ratkaisu, jolla edistetään vakautta ja sovinnontekoa ja avataan uusia mahdollisuuksia alueelliselle kehitykselle ja yhteistyölle;
28. suhtautuu myönteisesti EU3 + 3:n ja Iranin sopimukseen Iranin ydinvoimaohjelmasta; odottaa, että Iranin ydinvoimapakotteet poistetaan vaiheittain vuodesta 2016 alkaen, edellyttäen, että Iran täyttää sitoumuksensa; toteaa, että Iranin pakotteiden helpottamista koskevat näkymät tarjoavat uusia taloudellisia mahdollisuuksia EU:lle, sen jäsenvaltioille ja sen kumppanimaille; katsoo, että Kaukasia voisi olla ensimmäinen maailman alue, joka hyöttyy laajalti uudesta ja myönteisestä sijoitusilmapiiristä Iranin kanssa tehdyn sopimuksen ja Iranin pakotteiden helpottamisen seurauksena; kehottaa EU:ta ja sen kumppaneita pyrkimään yhteistyössä laajentamaan taloudellisia suhteita Iraniin ja määrittämään sekä mahdollisesti panemaan alulle uusia yhteisen edun mukaisia hankkeita erityisesti liikenne- ja energia-alalla;

Osallisuuden lisääminen Lähi-idässä ja Pohjois-Afrikassa

29. painottaa, että lukuisat hyvin vakavat ja toisiinsa sidoksissa olevat poliittiset, taloudelliset, sosiaaliset ja ympäristöön liittyvät ongelmat ovat horjuttaneet Lähi-idän ja Afrikan maita; toteaa, että niin kauan kuin näissä maissa esiintyy sekasortoa, ihmisoikeusrikkomuksia ja poliittista epävakautta, ne ja niiden naapurimaat altistuvat vakaville turvallisuushille;
30. on huolestunut sukupuolten tasa-arvon heikentymisestä ja naisiin kohdistuvien väkivaltaisuuksien ja sortotoimien lisääntymisestä samoin kuin suvaitsemattomuudesta etnisiä ja uskonnollisia vähemmistöjä kohtaan joissakin Lähi-idän ja Pohjois-Afrikan maissa; katsoo, että tämä kielteinen suuntaus saattaa aiheuttaa jännitteitä näissä yhteiskunnissa ja lisätä uusien konfliktien ja pakkomuuton tai pakolaisvirtojen kaltaisten muiden kielteisten seurauksien mahdollisuutta;

⁽¹⁾ Diplomaattisuhteiden solmimisesta tehty pöytäkirja (Protocol on the Establishment of Diplomatic Relations, 2009) ja Turkin tasavallan ja Armenian tasavallan välisten kahdenvälisten suhteiden kehittämisestä tehty pöytäkirja (Protocol on the Development of Bilateral Relations between the Republic of Turkey and the Republic of Armenia).

31. kehottaa noudattamaan uutta lähestymistapaa turvallisuuskysymyksiin alueella ja tekemään yhteistyötä kyseisten maiden kanssa strategisten kumppanuuksien välityksellä, jotka kattavat eri politiikanaloja, kuten kehitysyhteistyötuen, kulttuurialan yhteistyön, ilmastonmuutokseen mukautumisen, konfliktinehkäisyn ja rajavalvonnan;
32. kehottaa EU:ta ja sen kumppanimaita toteuttamaan kaikkia tarvittavia toimia, jotta konfliktin osapuolet lopettavat Syyrian sisällissodan ja valmistautuvat poliittiseen ratkaisuun; katsoo, että ISIL/Da'eshilla ja muilla YK:n nimeämällä terroristiryhmillä ei pidä olla minkäänlaista päätösvaltaa sodan jälkeisenä aikana tai Syyrian poliittiseen tulevaisuuteen nähden; katsoo, että kansainvälisen yhteisön on asetettava siviilien suojelu etusijalle Syyriassa ja kehottaa siksi konfliktin osapuolia lopettamaan suhteettomat ja summittaiset hyökkäykset, kuten tykistöiskut, jotka kohdistuvat siviilialueille ja estävät humanitaarisen avun pääsyn konfliktialueiden siviileille;
33. toteaa, että siviili-iskut ja ihmisoikeusrikkomukset Syyriassa ovat edistäneet terroristiryhmien ja erityisesti ISIL/Da'eshin nousua; katsoo, että ISIL/Da'esh uhkaa kansainvälistä rauhaa ja turvallisuutta ja että se on horjuttanut merkittävästi vakautta Irakissa, Syyriassa ja laajemmin Lähi-idässä; ottaa huomioon, että se on syyllistynyt järjestelmällisiin ihmisoikeusrikkomuksiin ja kansainvälisen oikeuden vastaisiin rikkomuksiin, mukaan lukien siviilien tarkoituksellinen tappaminen sekä yksittäisten henkilöiden ja kokonaisten yhteisöjen vainoaminen lukuisten muiden julmuuksien ohella; suhtautuu myönteisesti kansainvälisen koalition kumppanien sitoutumiseen jatkamaan toimien toteuttamista ISIL/Da'eshia vastaan;
34. katsoo, että koko Lähi-idän vakauden kannalta on erittäin tärkeää käynnistää uudelleen Israelin ja Palestiinan väliseen konfliktiin liittyvä rauhanprosessi, jotta saavutetaan kestävä ja kattava ratkaisu, joka on kansainvälisen oikeuden mukainen ja perustuu kahden valtion periaatteeseen;

Turvallisuus- ja puolustusyhteistyön kehittäminen

35. toteaa, että ulkoiset ja sisäiset turvallisuusuhat ovat entistä enemmän sidoksissa toisiinsa ja entistä monimutkaisempia, minkä vuoksi niitä on vaikeampi ennustaa; viittaa erityisesti hybridiuhkiin, joissa yhdistyy sekä sotilaallisten että muiden kuin sotilaallisten keinojen käyttö ja jotka kattavat tiedustelutoiminnan, poliittisen kumouksellisen toiminnan ja tiedon vääristelyn sekä kyberhyökkäykset ja taloudellisen painostuksen;
36. kehottaa EU:ta ja Itä-Euroopan kumppanimaita tarkastelemaan uusia turvallisuusuhkia ja toteuttamaan uusia yhteisiä toimia niiden estämiseksi ja torjumiseksi, muun muassa lisäämällä maiden välistä yhteistyötä ja vaihtamalla asiaankuuluvia tietoja; kannattaa EU:n ja sen kumppanimaiden välisten yhteistyötoimien kehittämistä turvallisuus- ja puolustusosalalla, erityisesti itäisen kumppanuuden yhteistyöpaneelin (Eastern Partnership Panel on Cooperation) kehityksessä tällä alalla; kehottaa EU:ta vahvistamaan Euroopan naapuruuspolitiikan ja itäisen kumppanuuden turvallisuutta ja konfliktiherkkyttä koskevaa osatekijää keskittämällä enemmän aloitteita ja varoja turvallisuusalan uudistukseen, terrorismintorjuntaan, YTPP:hen liittyvissä asioissa tehtävään yhteistyöhön, järjestäytyneeseen rikollisuuteen ja rajojen hallintaan; korostaa oikeudellisen yhteistyön ja poliisiyhteistyön merkitystä esimerkiksi Europolin ja Eurojustin välityksellä;
37. suhtautuu myönteisesti uudistetun ENP:n uuteen painotukseen samoin kuin EU:n aikomukseen tehostaa yhteistyötä sen kumppanimaiden kanssa konfliktinehkäisyn, terrorismintorjunnan, radikalisoitumisen torjunnan, järjestäytyneen rikollisuuden, rajojen hallinnan ja turvallisuusalan uudistuksien alalla; katsoo, että tällaisen yhteistyön on oltava huomattavaa, sillä on pyrittävä puuttumaan yhteisiin turvallisuusuhkiin ja nopeuttamaan yhteisten hankkeiden kehittämistä, jotta edistetään konfliktien toteuttamiskelpoista ratkaisemista muun muassa lisäämällä osallistumista YTPP-operaatioihin ja koulutustoimintaan sekä sellaisten toimien välityksellä, joilla varmistetaan joukkotuhoaseiden leviämisen estäminen ja torjuntaan pienaseiden ja kevyiden aseiden laitonta kauppaa;
38. katsoo erityisesti, että on tehtävä tiiviimpää yhteistyötä, jotta lisätään kumppanivaltioissa tietämystä turvallisuusalan uudistuksia koskevasta EU:n käsitteistä; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita jatkamaan kumppanivaltioiden tukemista uudistuksien täytäntöönpanossa, luomaan asianmukaisia valtiollisia instituutioita ja ottamaan käyttöön hyviä käytäntöjä esimerkiksi kriisinhallintaan ja tiedustelutoimintaan liittyvien turvallisuuskysymysten tarkastelemiseksi; painottaa, että parlamentin on toteutettava asianmukaisia valvontatoimia turvallisuudesta ja tiedustelutoiminnasta vastaavien valtiollisiin elimiin nähden;
39. korostaa tarvetta vahvistaa EU:n ja sen jäsenvaltioiden häiriönsietokykyä eli kykyä torjua sisäisiä ja ulkoisia stressitekijöitä ja iskuja, hybridiuhat mukaan lukien, ja mukautua niihin; painottaa, että tässä tarkoituksessa on olennaisen tärkeää torjua kriisien perussyitä, vahvistaa valtiollisia instituutioita, edistää oikeusvaltioperiaatetta ja riippumatonta oikeuslaitosta sekä toteuttaa tehokkaita toimia korruption torjumiseksi; kehottaa EU:ta tukemaan kumppanivaltioita niiden pannaan täytäntöön siviiliturvallisuusalan uudistuksia, koska ne ovat ratkaisevassa asemassa valmisteltaessa yhteiskuntia torjumaan erilaisia äkillisiä iskuja;

40. suosittelee, että kumppanimaat vahvistavat EU:n kanssa tekemäänsä yhteistyötä turvallisuus- ja puolustusallalla ja että ne ottavat EU:n kanssa käyttöön sotilasstrategioita koskevia yhteisiä lähestymistapoja; suhtautuu myönteisesti Georgian, Moldovan ja Ukrainan osallistumiseen EU:n johtamiin kriisinhallintaoperaatioihin ja painottaa, että näin parannetaan EU:n ja sen kumppanien välistä sotilaallista yhteentoimivuutta pitkällä aikavälillä; ehdottaa, että Georgian ja Moldovan olisi harkittava osallistumista EU:n taisteluosaston toimintaan; suosittelee, että EU:n olisi osallistuttava aktiivisemmin konfliktien rauhanomaista ratkaisua koskevaan prosessiin Itä-Euroopan kumppanimaiden alueilla;
41. korostaa tarvetta ylläpitää vakautta Moldovassa sitä koettelevan poliittisen kriisin aikana, myös ottaen huomioon meneillään olevan Transnistrian konfliktin, jota on tarkasteltava osallistavien ja avoimien neuvottelujen välityksellä;
42. katsoo, että Euroopan naapuruuspolitiikan maiden (Transnistria, Abhasia ja Etelä-Ossetia sekä Vuoristo-Karabah) jäätyneet konfliktit on ratkaistava nopeasti alueen vakauttamiseksi; katsoo, että Itä-Euroopan kumppanimaiden olisi tehtävä keskenään tiiviimpää yhteistyötä, jotta voidaan luoda luja perusta alueellisen yhdentymisen varmistamiseksi;

Aseidenriisuntaan sitoutumisen jatkaminen sekä aseiden leviämiseen ja asekauppaan liittyvien riskien lieventäminen

43. kehottaa EU:ta, sen jäsenvaltioita ja kumppanimaita jatkamaan aktiivisesti toimien toteuttamista, jotta edistetään monenvälisten aseidenriisuntasopimusten yleismaailmallisuutta; kehottaa painokkaasti EU:ta ja sen jäsenvaltioita parantamaan sen potentiaalin hyödyntämistä, joka liittyy kumppanivaltioita osallistavien yhteisten aseidenriisuntaoperaatioiden edistämiseen ja tukemiseen;
44. kehottaa vahvistamaan aseiden valvonnan merkitystä turvallisuuspolitiikan ja laittoman asekaupan torjunnan alalla; suhtautuu tältä osin myönteisesti YK:n asekauppasopimuksen, jonka tavoitteena on vahvistaa asekaupan vastuullisuutta ja läpinäkyvyyttä, voimaantuloon joulukuussa 2014; kehottaa painokkaasti Itä-Euroopan kumppanimaita liittymään EU:n yhteiseen kantaan aseviennistä;
45. tukee EU:n ja sen kumppanimaiden välistä yhteistyötä, jolla pyritään lieventämään joukkotuhoaseisiin sekä niiden osien ja kemiallisten, biologisten ja radiologisten aseiden ja ydinaseiden levittämiseen ja salakuljetukseen liittyviä riskejä; kehottaa jatkamaan EU:n CBRN-osaamiskeskuksen valmiuksien ja hanketukea koskevien menetelmien kehittämistä Kaakkois-Euroopan/Etelä-Kaukasian/Moldovan/Ukrainan osalta;
46. kehottaa painokkaasti EU:ta tarkastelemaan voimakkaita militarisoitintoimia, joita Venäjä on toteuttanut laittomasti miehitettyllä Krimillä, myös sijoittamalla alueelle ydinaseita, EU:hun sekä Mustanmeren ja Välimeren alueeseen kohdistuvana vakavana uhkana; kehottaa Venäjää kunnioittamaan Ukrainan ydinaseettoman valtion asemaa kansainvälisesti tunnustettuine rajoineen;

Terrorismin, järjestäytyneen rikollisuuden ja kyberrikollisuuden torjunta

47. korostaa monitasoisen ja valtioiden välisen maailmanlaajuuden ja alueellisen yhteistyön merkitystä, jotta torjutaan terrorismin, järjestäytyneen rikollisuuden ja kyberrikollisuuden asettamia haasteita, kuten komissio painotti 28. huhtikuuta 2015 antamassaan tiedonannossa Euroopan turvallisuusagendasta; kehottaa tästä syystä EU:n jäsenvaltioita ja kumppanimaita vahvistamaan niiden kansallisten lainvalvontaviranomaisten välistä yhteistyötä, jotta torjutaan terrorismia, ylikansallista ja rajat ylittävää rikollisuutta, kuten ihmiskauppaa – erityisesti naisilla ja lapsilla sekä huumeilla, aseilla ja kulttuuriesineillä käytävää kauppaa – sekä talous- ja kyberrikoksia; kannustaa kumppanimaita elvyttämään niiden keskinäistä yhteistyötä näillä aloilla alueellisten formaattien kehityksessä;
48. kehottaa painokkaasti EU:ta, sen jäsenvaltioita ja kumppanivaltioita lähentämään virtaviivaistetulla tavalla niiden politiikkoja, jotka koskevat terrorismin torjuntaa valtioiden sisällä ja ulkomailla; suosittelee erityisesti tarkastelemaan kotikutoisen terrorismin taustalla olevia syitä (kuten poliittista ja uskonnollista äärimielisyyttä), estämään terroristijärjestöjä toteuttamasta värväystoimia ja poistamaan terroristihyökkäyksien kannustimet; kehottaa hyödyntämään kaikilta osin EU:n ulko- ja kehitys yhteistyöpolitiikkaa, jotta torjutaan köyhyyttä, syrjintää ja syrjäytymistä, torjutaan korruptiota, edistetään hyvää hallintotapaa sekä ehkäistään ja ratkaistaan konflikteja, koska nämä tekijät ovat keskeisessä asemassa, jotta yhteiskunnan haavoittuvassa asemassa olevat ryhmät voidaan pitää äärimielisen propagandan ulottumattomissa;
49. viittaa alueella vallitsevaan järjestäytyneeseen rikollisuuteen ja korruption ja tarpeeseen torjua niitä, jotta vältetään mahdolliset kielteiset seuraukset, jotka vaikuttavat alueelliseen yhdentymiseen, ja jotta lisätään luottamusta demokraattisia instituutioita kohtaan;

50. kehottaa EU:n jäsenvaltioita ja Euroopan komissiota tiivistämään yhteistyötä internetpalveluja tarjoavien yritysten sekä sosiaalisen median toimijoiden kanssa ja niiden välillä, jotta voitaisiin rajoittaa terroristisen verkkoaineiston saatavuutta sekä lopettaa terrorismipropagandan levittäminen, varmistaen samalla, että kunnioitetaan perusoikeuksia, erityisesti yksityisyyden suojaan ja tietosuojaan liittyviä oikeuksia;
  51. kehottaa yhteispuheenjohtajia välittämään tämän päätöslauselman Euroopan parlamentin puhemiehelle, neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, Euroopan naapuruuspolitiikasta ja laajentumisneuvotteluista vastaavalle komission jäsenelle, Euroopan ulkosuhdehallinnolle, EU:n jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille ja itäisen Euroopan kumppanimaille.
-

EURONESTIN PARLAMENTAARISEN EDUSTAJAKOKOUKSEN PÄÄTÖSLAUSELMA ⁽¹⁾**EU:n monivuotisesta rahoituskehyksestä ja sen vaikutuksesta itäisen kumppanuuden maiden keskinäiseen taloudelliseen yhteistyöhön**

(2016/C 193/02)

EURONESTIN PARLAMENTAARINEN EDUSTAJAKOKOUS, joka

- ottaa huomioon Euroopan naapuruuspolitiikan (ENP) kehityksen vuodesta 2004 lähtien ja erityisesti komission kertomukset sen toteuttamisessa saavutetusta edistymisestä,
  - ottaa huomioon 18. marraskuuta 2015 annetun komission ja komission varapuheenjohtajan / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan yhteisen tiedonannon ”Euroopan naapuruuspolitiikan tarkistus” ja 14. joulukuuta 2015 annetut neuvoston päätelmät Euroopan naapuruuspolitiikan uudelleentarkastelusta,
  - ottaa huomioon toisiaan seuranneissa itäisen kumppanuuden huippukokouksissa annetut yhteiset julkilausumat ja etenkin Riassa 22. toukokuuta 2015 annetun uusimman yhteisen julkilausuman,
  - ottaa huomioon 9. heinäkuuta 2015 annetun Euroopan parlamentin päätöslauselman Euroopan naapuruuspolitiikan uudelleentarkastelusta ⁽²⁾,
  - ottaa huomioon kahdenväliset assosiaatiosopimukset Euroopan unionin ja Ukrainan, Georgian ja Moldovan tasavallan välillä ja niiden alustavan soveltamisen,
  - ottaa huomioon Euroopan naapuruusvälineen perustamisesta 11. maaliskuuta 2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 232/2014,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen,
- A. toteaa, että itäinen kumppanuus on luonut mielekkään toimintakehityksen suhteiden syventämiselle, vauhdittanut poliittista liittoa ja edistänyt taloudellista yhdentymistä EU:n ja itäisten kumppaneiden välillä tukemalla poliittisia ja sosiaalis-taloudellisia uudistuksia sekä edistämällä lähentymistä EU:n lainsäädäntöön ja politiikkoihin;
- B. toteaa, että itäisellä kumppanuudella lujitetaan myös kumppaneiden keskinäisiä suhteita ja edistetään tiedon ja kokemusten vaihtoa useilla uudistusaloilla sekä yhteisten vaatimusten hyväksymistä;
- C. toteaa, että jokainen kumppanimaa voi valita itsenäisesti ja vapaasti päämäärät ja tavoitteet, joihin se pyrkii suhteissaan Euroopan unioniin ja muihin alueellisiin ja kansainvälisiin järjestöihin;
- D. ottaa huomioon, että neljä kuudesta itäisestä kumppanimaasta on Maailman kauppajärjestön jäseniä (Armenia, Georgia, Moldovan tasavalta ja Ukraina);
- E. toteaa, että aseelliset ja lukkiutuneet konfliktit koettelevat edelleen laajoja osia naapurimaista ja haittaavat taloudellista, sosiaalista ja poliittista muutosta sekä alueellista yhteistyötä, vakautta ja turvallisuutta;
- F. toteaa, että vuosina 2014–2020 Euroopan naapuruusvälineestä myönnetään 741–906 miljoonaa euroa itäisten naapurimaiden alueellisille hankkeille, kun välineen kokonaisbudjetti on 15,4 miljardia euroa; toteaa, että välineestä myönnettävät muut varat kattavat EU:n ja naapurimaiden kahdenvälisen yhteistyön sekä alueelliset hankkeet eteläisissä naapurivaltioissa ja rajat ylittävän yhteistyön;
- G. toteaa, että komissio on ilmoittanut 18. marraskuuta 2015 antamassaan Euroopan naapuruuspolitiikan tarkistusta koskevassa tiedonannossa aikovansa tehdä perusteellisen arvioinnin voidakseen kehittää eri vaihtoehtoja, uusi väline mukaan lukien, joita voitaisiin käyttää paremmin ja tehokkaammin naapurimaiden rahoitustarpeisiin;

⁽¹⁾ Hyväksytty 22. maaliskuuta 2016 Brysselissä, Belgiassa.⁽²⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA-PROV(2015)0272.

Alueen sisäisen taloudellisen yhteistyön parantaminen itäisten kumppanimaiden kesken

1. korostaa, että itäisen kumppanuuden maat ovat kulttuurisesti ja historiallisesti lähellä toisiaan ja Euroopan unionia ja että ne jakavat eurooppalaisen perinnön ja arvot;
2. korostaa, että itäisen kumppanuuden maiden taloudellinen yhdentymisen on tällä hetkellä suhteellisen heikkoa; korostaa, että nykyistä pidemmälle menevä markkinoiden yhdentäminen itäisen kumppanuuden maiden välillä auttaisi vauhdittamaan alueen talouskasvua, minkä lisäksi se toisi poliittisia etuja ja edistäisi luottamuksen lisäämistä ja sovintoa alueella;
3. katsoo, että koska itäisen kumppanuuden keskeisenä tavoitteena on kumppanien poliittinen ja taloudellinen yhdentymisen Euroopan unioniin, Euronestin parlamentaarisen edustajakokouksen olisi vauhditettava toimia kannustaakseen kumppanimaita kehittämään keskinäisiä siteitä; on tyytyväinen siihen, että 18. marraskuuta 2015 annettua yhteisessä tiedonannossa Euroopan naapuruuspolitiikan tarkistuksesta korostetaan tarvetta lujittaa naapurimaiden keskinäisiä suhteita, mutta pitää valitettavana sitä, että itäisen kumppanuuden monenvälisestä ulottuvuudesta ei tarkastella riittävästi;
4. kehottaa EU:ta ja itäisen Euroopan kumppanimaita sitoutumaan tarmokkaasti konkreettisten toimenpiteiden laatimiseen, jotta kannustetaan alueellista talousyhteistyötä; katsoo, että tämä olisi toteutettava analysoimalla tekijöitä, jotka estävät kehittämästä alueen sisäistä taloudellista yhdentymistä, yhteisiä etuja ja sellaisia alueita, jotka hyötyisivät eniten tällaisesta kehityksestä;
5. painottaa, että kahdenvälisen pitkälle menevien ja laaja-alaisten vapaakauppa-alueiden (DCFTA) perustaminen Ukrainan, Georgian ja Moldovan tasavallan kanssa on keskeinen väline nykyaikaiselle, avoimelle ja ennustettavissa olevalle kaupalle, sääntelyn lähentämiselle ja ulkomaisille suorille investoinneille, jotka johtavat työpaikkojen luontiin ja pitkän aikavälin kasvuun; katsoo, että EU ja nämä kolme assosioitunutta itäistä kumppanimaita voisivat tarkastella monenvälisen ulottuvuuden kehittämistä DCFTA-maiden kesken ja asettaa lopulliseksi tavoitteeksi WTO:n sääntöihin ja itsenäisiin valintoihin perustuvan talousalueen luomisen, kuten todetaan 18. marraskuuta 2015 annettua tiedonannossa Euroopan naapuruuspolitiikan tarkistuksesta;
6. toteaa, että kumppanimaat voivat seurata eri polkuja parantaakseen taloudellisia ja kauppasuhteitaan EU:n ja naapurimaidensa kanssa; katsoo, että EU ja ne kumppanimaat, jotka eivät ole pyrkinet tekemään assosiaatio- ja vapaakauppasopimuksia, voivat kuitenkin parantaa yhteistyötään, kun samalla otetaan kaikkilta osin huomioon osapuolten kansainväliset velvoitteet; korostaa, että muun muassa WTO:n sääntöjen pohjalta hyväksyttävät kansainväliset standardit voisivat olla tehokas keino poistaa tekniset esteet; on tältä osin tyytyväinen 18. marraskuuta 2015 annettua tiedonannossa Euroopan naapuruuspolitiikan tarkistuksesta esitettyyn ehdotukseen tehdä vaatimustenmukaisuuden arviointia ja hyväksymistä koskevia sopimuksia, jotka mahdollistavat tiettyjen alojen teollisuustuotteiden vapaan liikkuvuuden;
7. kiinnittää huomiota Keski- ja Itä-Euroopan sekä Länsi-Balkanin maiden taloudellisen yhdentymisen menestyksekkäisiin esimerkkeihin, joista voitaisiin ottaa laajalti mallia itäisen kumppanuuden maiden taloudellisen yhdentymisen syventämisessä;
8. korostaa, että tällainen vaihtoehto edellyttää itäisiltä kumppaneilta yhteistä poliittista tahtoa; kehottaa siksi itäisiä kumppaneita kiinnittämään huomiota keskinäisiin suhteisiinsa yhteistyönsä tehostamiseksi ja EU:ta tarjoamaan asiantuntemustaan ja tukeaan auttaakseen kumppaneitaan tutkimaan yhteiseen talouskehitykseen liittyviä uusia mahdollisuuksia; katsoo, että lisääntynyt lähentyminen ja yhteistyö, etenkin terveys- ja kasvinsuojelutoimien, teknisten määräysten ja vaatimustenmukaisuuden arviointien, tulliasioissa annettavan vastavuoroisen hallinnollisen tuen, digitaalisten markkinoiden yhdenmukaistamisen, julkisten hankintojen, liikenteen, viisumien ja koulutusalan vaihtojen alalla, voisi edistää merkittävästi kaikkien kumppanimaiden väestöjen hyvinvointia ja parantaa olennaisesti liiketoimintailmapiiriä sekä talouden toimijoiden edellytyksiä osallistua arvoketjuihin koko alueella;
9. korostaa maksuttomien ja avointen teiden merkitystä; painottaa liikennevälineiden vapauttamista sellaisissa maissa, joilla ei ole suoraa yhteyttä satamiin ja satamaterminaaleihin;

EU:n rahoitusvälineet alueen sisäisen taloudellisen yhdentymisen parantamiseksi

10. toteaa, että EU tukee taloudellisesti alueellista yhdentymistä edistämällä yleistä lähentymistä EU:n standardeihin ja parhaisiin käytäntöihin etenkin hyödyntämällä Euroopan naapuruusvälinettä; kiinnittää huomiota siihen, että valtaosa sen budjetista on kohdennettu EU:n ja itäisten kumppaneiden kahdenvälisiin suhteisiin, mutta osalla välineistä tuetaan joko Euroopan naapuruuspolitiikan laajuisia hankkeita tai etenkin itäisten kumppaneiden alueellista ulottuvuutta;

11. panee merkille alueellisiin itäisiin ohjelmiin kuuluvat käynnissä olevat hankkeet; toteaa, että on epäselvää, missä määrin näillä ohjelmilla edistetään alueen sisäisen yhdentymisen syvenemistä; pyytää siksi komissiota sisällyttämään tämän ulottuvuuden raportointiinsa;
  12. on tyytyväinen siihen, että useilla EU:n ohjelmilla pyritään parantamaan sääntelystandardien ja teknisten standardien tasoa itäisen kumppanuuden maissa, sillä se on välttämätöntä sekä itäisen kumppanuuden maiden keskinäisen että itäisen kumppanuuden maiden ja EU:n jäsenvaltioiden välisen taloudellisen yhteistyön syventämiseksi; odottaa komissiolta ja Euroopan ulkosuhdehallinnolta konkreettisempia ehdotuksia, jotka liittyvät EU:n teknisen avun välineiden (TAIEX ja Twinning) nykyaikaistamiseen ja strategiseen yhdenmukaistamiseen, kuten esitettiin 18. marraskuuta 2015 annetussa tiedonannossa; katsoo, että EU:n teknistä tukea ei pitäisi antaa ainoastaan kahdenväliseltä vaan myös monenväliseltä pohjalta, jotta varmistetaan yhteensovittaminen ja autetaan laatimaan koko alueella sovellettavat yhteiset säännöt;
  13. on tyytyväinen siihen, että komissio ottaa ensi vuonna käyttöön pienille ja keskisuurille yrityksille tarkoitetun pitkälle menevää ja laaja-alaista vapaakauppa-aluetta (DCFTA) koskevan rahoitusvälineen, jonka avulla EU:n talousarviosta myönnetään avustuksia noin 200 miljoonaa euroa seuraavien 10 vuoden aikana; toteaa, että rahoitusvälineen odotetaan mahdollistavan uusia investointeja pk-yrityksiin vähintään 2 miljardin euron arvosta niissä kolmessa itäisen kumppanuuden maassa, jotka ovat tehneet DCFTA-sopimuksen EU:n kanssa; korostaa, että riittämättömät rahoituksensaantimahdollisuudet ovat yksi pk-yritysten suurimmista haasteista; pyytää EU:ta varmistamaan, että pk-yritykset saavat varat nopeasti, että EU:n tuki on tuensaajille selvästi näkyvää ja että pk-yritykset ovat tietoisia tästä aloitteesta; kehottaa komissiota tarkastelemaan mahdollisuuksia myöntää rahoitusvälineestä avustuksia alueelliselle yhteistyölle;
  14. katsoo, että EU:n tuki ei ole yksistään riittävää, sillä EU:n toimielinten – ja etenkin Euroopan investointipankin – on tukeuduttava paikallisten rahoitusmarkkinoiden kumppaneihin lainojen maksamiseksi; kehottaa kumppanimaita toteuttamaan merkittävät uudistukset, jotka ovat välttämättömiä asianmukaisten markkinaolosuhteiden luomiseksi pk-yrityksille;
  15. on tyytyväinen komission koordinoimiin toimiin, jotka koskevat itäisen kumppanuuden foorumia ”taloudellinen yhdentyminen ja lähentyminen EU:n politiikkoihin”, joka tarjoaa vuoropuheluforumin, jolla pyritään edistämään vapaan markkinatalouden älykästä, kestäväää ja osallistavaa kehittämistä kumppanimaimissa; kehottaa komissiota ryhtymään tarvittaviin toimiin lujittaakseen foorumin toimeksiantoa ja tehdäkseen siitä strategisen elimen, joka määrittää alat, joilla parhaiden käytäntöjen vaihtaminen ja standardien lähentäminen hyödyttäisi eniten taloudellista yhdentymistä sekä EU:ssa että alueen sisäisesti;
  16. on tyytyväinen ehdotukseen, jonka mukaan EU:n olisi tuettava kumppaneitaan, kun ne uudistavat talouttaan kestäväää kasvua silmällä pitäen, kuten todettiin 18. marraskuuta 2015 annetussa yhteisessä tiedonannossa; ehdottaa, että Euroopan naapuruuspolitiikan yhteydessä olisi edistettävä ja pidettävä yllä tehokasta yhteistyötä assosiaatiosopimuksen täytäntöönpanoon liittyvissä kahdenvälisissä hankkeissa käyttäen apuna jäsenvaltioiden asiantuntijoita;
  17. katsoo, että itäisten kumppaneiden parlamenttien ja Euroopan parlamentin olisi osallistuttava tähän strategisempaan lähestymistapaan ja että Euronestin parlamentaarinen edustajakokous voisi antaa sille hyödyllisen panoksensa;
  18. kehottaa varapuheenjohtajiaan välittämään tämän päätöslauselman Euroopan parlamentin puhemiehelle, neuvostolle ja komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, Euroopan ulkosuhdehallinnon edustajalle, jäsenvaltioiden sekä itäisen kumppanuuden maiden hallituksille ja parlamenteille.
-

**EURONESTIN PARLAMENTAARISEN EDUSTAJAKOKOUKSEN PÄÄTÖSLAUSELMA ⁽¹⁾
epätavanomaista kaasua ja sen mahdollista vaikutusta energiemarkkinoihin EU:ssa ja Itä-Euroopan
kumppanimaissa käsittelevän politiikan valmistelusta**

(2016/C 193/03)

EURONESTIN PARLAMENTAARINEN EDUSTAJAKOKOUS, joka

- ottaa huomioon 3. toukokuuta 2011 annetun Euronestin parlamentaarisen edustajakokouksen perustamisasiakirjan,
- ottaa huomioon 21. ja 22. toukokuuta 2015 Riiassa pidetyn itäistä kumppanuutta käsitelleen huippukokouksen yhteisen julkilausuman,
- ottaa huomioon 24. lokakuuta 2014 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmät ilmasto- ja energiapolitiikan puitteista 2030,
- ottaa huomioon 30. marraskuuta ja 10. joulukuuta 2015 välisenä aikana Pariisissa pidetyn Yhdistyneiden kansakuntien ilmastomuutoskonferenssin päätökset,
- ottaa huomioon 5. helmikuuta 2014 annetun Euroopan parlamentin päätöslauselman ilmasto- ja energiapolitiikan puitteista vuoteen 2030 ⁽²⁾,
- ottaa huomioon 14. maaliskuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin päätöslauselman energia-alan etenemissuunnitelmasta 2050 – energian tulevaisuus ⁽³⁾,
- ottaa huomioon 12. kesäkuuta 2012 annetun Euroopan parlamentin päätöslauselman ”Energiapoliittinen yhteistyö rajanaapureiden kanssa: strateginen lähestymistapa varmaan, kestävään ja kilpailukykyiseen energiahuoltoon” ⁽⁴⁾,
- ottaa huomioon 22. tammikuuta 2014 annetun komission tiedonannon ”Ilmasto- ja energiapolitiikan puitteet vuosille 2020–2030” (COM(2014)0015),
- ottaa huomioon Armenian, Azerbaidžanin, Valko-Venäjän, Georgian, Moldovan ja Ukrainan energiaa koskevat kansalliset strategia-asiakirjat vuosiksi 2020 ja 2030,
- ottaa huomioon itäisen kumppanuuden keskeiset tavoitteet ja työohjelman kaudelle 2014–2017: temaattinen osa-alue 3 – energiavarmuus,
- ottaa huomioon itäisen Euroopan energiatehokkuus- ja ympäristökumppanuuden (E5P) solmimisen vuonna 2009,
- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) ja erityisesti sen 194 artiklan, jonka mukaan sen unionin toimenpiteitä koskevia määräyksiä sovelletaan energia-alalla tämän kuitenkaan rajoittamatta muun muassa perussopimusten muiden määräysten, erityisesti 192 artiklan 2 kohdan, soveltamista,
- ottaa huomioon 30. toukokuuta 1994 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 94/22/EY hiilivetyjen etsintään, hyödyntämiseen ja tuotantoon tarkoitettujen lupien antamisen ja käytön edellytyksistä ⁽⁵⁾,
- ottaa huomioon Euroopan parlamentille ja kansallisille parlamenteille annetut vuosien 2014 ja 2015 vuosikerromukset energiayhteisön toimista,

⁽¹⁾ Hyväksytty 22. maaliskuuta 2016 Brysselissä Belgiassa.

⁽²⁾ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2014)0094.

⁽³⁾ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2013)0088.

⁽⁴⁾ EUVL C 332 E, 15.11.2013, s. 28.

⁽⁵⁾ EYVL L 164, 30.6.1994, s. 3.

- A. ottaa huomioon, että EU:n jäsenvaltiot ja niiden Itä-Euroopan kumppanimaat ovat ensisijaisesti vastuussa energiayhdistelmänsä koskevista päätöksistä ja energian kasvavaan kysyntään vastaamisesta ja että EU:n jäsenvaltioiden on toimittava SEUT:n 194 artiklan mukaisesti ja varmistettava näin ollen energiamarkkinoiden toimivuus ja energian toimitusvarmuus, edistettävä energiatehokkuutta ja energiansäästöä sekä uusiin ja uusiutuviin energialähteisiin perustuvien energiamuotojen kehittämistä ja energiaverkkojen yhteenliittämistä;
- B. ottaa huomioon, että nopeasti kehittyvää energiaympäristöämme muovaa tarve vähentää energiajärjestelmän hiili-intensiteettiä ja lisätä energiavarojen kilpailutusta, mihin vaikuttavat joidenkin tärkeimpien kilpailijoidemme suorittamat hintojen nostot ja hintaerojen suureneminen; toteaa, että Euroopan taloudet ja kansalaiset vaativat kestävää ja kohtuuhintaista energiaa sekä energian varmaa ja luotettavaa tarjontaa;
- C. ottaa huomioon, että maailmimme kohdistuu edelleen monia energiahaasteita, kuten hiilestä irtautuminen, kasvanut tuontiriippuvuus yhdestä monopoliasemassa olevasta toimittajasta (ja siihen liittyvät toimitusvarmuutta koskevat riskit), energiahuollon käyttö politiikan välineenä, energian sisämarkkinoiden toteutuminen, energiaköyhyys ja energiahintojen vaikutus kilpailukykyyn;
- D. ottaa huomioon, että epätavanomaisilla hiilivedyillä voidaan vahvistaa EU:n omia energiavaroja ja vähentää tuontiriippuvuutta;
- E. ottaa huomioon, että suuritehoiseen hydrauliseen murtamiseen liittyvät tekniikat, joista käytetään yleisesti nimitystä vesisärötys, aiheuttavat huolta kansanterveyteen ja ympäristöön liittyvien haittojensa vuoksi;
- F. ottaa huomioon, että komissio haluaa taata epätavanomaisten hiilivetyjen, kuten liuskekaasun, poraamisen tarkoituksenmukaisuuden ympäristön kannalta ja varmistaa, että yksittäisistä hankkeista mahdollisesti johtuvia riskejä ja kumulatiivista kehitystä hallitaan asianmukaisesti niissä EU:n jäsenvaltioissa, jotka haluavat etsiä ja hyödyntää kyseisiä varoja;
- G. ottaa huomioon, että komissio vastasi 22. tammikuuta 2014 pikaisia toimia koskeviin vaatimuksiin hyväksymällä suosituksen, jolla pyrittiin tarjoamaan ennustettavuutta ja selkeyttä kansalaisille, toiminnanharjoittajille ja viranomaisille;
- H. ottaa huomioon, että suuritehoisella vesisärötyksellä tapahtuvaan hiilivetyjen (esimerkiksi liuskekaasun) etsintään ja tuotantoon sovellettavista vähimmäisperiaatteista 22 päivänä tammikuuta 2014 annetussa komission suosituksessa 2014/70/EU ⁽¹⁾ kehoitetaan EU:n jäsenvaltioita noudattamaan vähimmäisperiaatteita, kun ne täytöntöönpanevat tai mukauttavat hiilivetyjen etsintään tai suuritehoiseen vesisärötykseen perustuvaan tuotantoon sovellettavaa lainsäädäntöään;
- I. ottaa huomioon, että vaikka globaalilla talouskriisillä ja alhaisilla öljynhinnoilla on ollut kielteinen vaikutus epätavanomaisten fossiilisten polttoaineiden poraamiseen tehtäviin investointeihin, kansainvälisillä rahoituslaitoksilla on kuitenkin merkittävä vipuvaikutus kansallisiin rahastoihin ja lainoihin kyseisten investointien osalta;
- J. ottaa huomioon, että sellaisissa maissa löydetyt liuskekaasuesiintymät, joilla ei ole aiemmin ollut hyödynnettäviä kaasuvarantoja, tarjoavat maakaasua tuoville maille mahdollisuuden tulla itse tuottajamaiksi ja turvata pitkän ajan maakaasutarpeet kotimaisesta lähteestä ja/tai tulla äskettäin kehitetyn nesteytetyn maakaasun (LNG) viejiksi;
- K. ottaa huomioon, että EU:n ja Itä-Euroopan kumppanimaiden on otettava huomioon talouksiensa ja hiilivetyjen, kuten fossiilisten polttoaineiden, tuotantoalojensa yleinen kilpailukyky laatiessaan asianmukaista politiikkaa velvoitteiden asettamiseksi teollisuusaloille, jotka kehittävät uusia tapoja porata epätavanomaisia fossiilisia polttoaineita etsittäessä ja hyödynnettäessä kyseisiä varoja;
1. korostaa EU:n tuen merkitystä suuritehoisella vesisärötyksellä tapahtuvaan hiilivetyjen (esimerkiksi liuskekaasun) etsintään ja tuotantoon sovellettavista vähimmäisperiaatteista 22. tammikuuta 2014 annetussa komission suosituksessa 2014/70/EU vahvistettujen toimintasuositusten osalta;
  2. kannattaa suosituksessa 2014/70/EU vahvistettuja vähimmäisperiaatteita, joilla pyritään varmistamaan, että kansanterveyttä, ilmastoa ja ympäristöä suojellaan, resursseja käytetään tehokkaasti, hyödyntämistä, rakentamista ja toimintaa koskeva kilpailu järjestetään avoimesti ja että yleisölle tiedotetaan; kehottaa vesisärötystä harkitsevia EU:n jäsenvaltioita noudattamaan kyseisiä periaatteita;
  3. vaatii, että luodaan tarvittavat edellytykset suuritehoisella vesisärötyksellä tapahtuvaa turvallista ja tehokasta hiilivetyjen (esimerkiksi liuskekaasun) etsintää ja tuotantoa varten;

(¹) EUVL L 39, 8.2.2014, s. 72.

4. korostaa, että Itä-Euroopan kumppaneiden on käsiteltävä kaikkiin mahdollisiin vesisärötyksen kielteisiin vaikutuksiin liittyviä huolenaiheita ja varmistettava korkeimmat ympäristönsuojelulliset, sosiaaliset ja kansanterveydelliset tehokkuus- ja turvallisuusstandardit sekä avoin kilpailu epätavanomaisen kaasun hyödyntämisen, laitosten rakentamisen ja tuotantotoiminnan osalta; korostaa myös tarvetta välttää ympäristöön ja kansanterveyteen kohdistuvat vaarat;
5. kiinnittää huomiota maakaasun hyödyntämiseen liittyviin erityishaasteisiin, kun otetaan huomioon, että maakaasun osuus EU:n primäärienergian kulutuksesta on tällä hetkellä neljäs ja maakaasu saattaa vaikuttaa kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä, jos sillä voidaan korvata hiili-intensiivisemmät fossiiliset polttoaineet; korostaa erityisesti, että öljypohjaista lämmitystä käyttävillä alueilla voitaisiin vähentää päästöjä kannustamalla asunnonomistajia siirtymään maakaasulämmitykseen; toteaa, että kyseisiä alueita ei saisi estää lisäämästä energiatehokkuutta tärkeillä aloilla, kuten rakennusalaalla, tai maksimoimasta uusiutuvien energialähteiden käyttöä;
6. kannattaa liuskekaasun etsintää EU:n jäsenvaltioissa, kun otetaan huomioon, että liuskekaasu voi olla hiili-intensiivisempien fossiilisten polttoaineiden mahdollinen korvaaja, paikallinen maakaasunlähde, joka vähentäisi riippuvuutta EU:n ulkopuolisista toimittajista, loisi uusia työpaikkoja, aikaansaisi talouskasvua sekä muodostaisi uuden julkisten tulojen lähteen;
7. korostaa liuskekaasun erottamiseen liittyviä potentiaalisia uusia mahdollisuuksia ja haasteita komission suosituksen 2014/70/EU mukaisesti;
8. kehottaa lisäämään perustutkimusta ja soveltavaa tutkimusta sekä tieteellisiä ennusteita koskevaa temaattista tutkimusta ja perustamaan etsintäalueita liuskekiven, orgaanipitoisten aineiden ja hiilikerroksessa olevan metaani- ja kaasun tuotannon kehittämistä varten, jotta kyseinen toiminta voidaan yhdistää kaasun poraamiseen kaikissa öljy-, kaasu- ja hiiliesiintymissä;
9. korostaa tarvetta laatia normatiivista ja teknistä aineistoa ja saattaa se yhdenmukaiseksi kansainvälisten teollisuusstandardien kanssa liuskekaasun tehokkaan etsinnän, hyödyntämisen ja tuotannon varmistamiseksi itäisissä kumppanimaissa;
10. kehottaa parantamaan maaperän käyttöä öljyn- ja kaasuntuotannossa koskevaa lainsäädäntöä sekä arvioimaan, estämään ja poistamaan maaperän käytön kielteiset ja mahdolliset kielteiset ympäristöön kohdistuvat ja sosiaaliset vaikutukset;

Mahdollinen vaikutus energiamarkkinoihin EU:n jäsenvaltioissa ja itäisissä kumppanimaissa

11. katsoo, että liuskekaasutoiminnot voivat myös tuoda suoria tai välillisiä taloudellisia etuja EU:n jäsenvaltioille ja itäisille kumppanimaille, alueille ja paikallisyhteisöille, kuten myös yrityksille ja kansalaisille, esimerkiksi infrastruktuuriin tehtävien alueellisten investointien, suorien tai välillisten työllistymismahdollisuuksien tai veroina, maksuina ja palkkioina saatavien julkisten tulojen muodossa;
12. toteaa, että Yhdysvalloissa epätavanomaisen kaasun osuus kotimaisesta kaasuntuotannosta on tällä hetkellä 60 prosenttia, josta liuskekaasun osuus on suurin; korostaa, että oman maakaasuntuotannon merkittävä kasvu on alentanut kaasunhintoja Yhdysvalloissa – ja väliaikaisesti vaikuttanut nesteytetyn maakaasun tuontihintoihin EU:ssa;
13. panee merkille Eurooppa-neuvoston 22. toukokuuta 2013 antamat päätelmät, joissa korostettiin tarvetta monipuolistaa Euroopan energiansaantia ja kehittää kotoperäisiä energiavaroja, jotta voidaan varmistaa toimitusvarmuus, vähentää EU:n ulkoista energiariippuvuutta ja edistää talouskasvua;
14. muistuttaa, että EU:n ja sen itäisten kumppanimaiden pitkän ajan tavoitteena on tulla resurssitehokkaaksi ja kestäväksi taloudeksi; katsoo, että maakaasu ja turvallisten ja kestävien uusien kotimaisten fossiilisten polttoaineiden, kuten liuskekaasun, saatavuus voivat vaikuttaa energiasektorin muuttumiseen, jos niillä korvataan hiili-intensiivisempiä fossiilisia polttoaineita; katsoo, että kasvihuonekaasujen vähentäminen energijärjestelmästäemme edellyttää joka tapauksessa jatkuvia parannuksia energiatehokkuudessa, energian säästämässä ja kestävien teknologioiden, erityisesti uusiutuvien energialähteiden, käyttöönoton lisäämisessä;
15. kehottaa Valko-Venäjää pysäyttämään ydinvoimalansa rakentamisen, kunnes todella riippumaton arviointi sen rakentamisen ja toiminnan ympäristövaikutuksista on tehty avoimesti olemassa olevien kansainvälisten ydinvoimaja turvallisuusstandardien ja -vaatimusten, kuten Århusin ja Espoon yleissopimusten ja Kansainvälisen atomienergiajärjestön vahvistamien turvallisuusstandardien, mukaisesti ja kaikkien sidosryhmien tuella, jotta voidaan varmistaa, ettei ympäristönsuojelun ja ydinturvallisuuden kustannuksella tehdä minkäänlaisia kompromisseja;

16. kehottaa Itä-Euroopan kumppanimaiden hallituksia pyrkimään parhaansa mukaan varmistamaan avoimuus neuvoteltaessa energiasopimuksista etenkin sellaisten kolmansien maiden kanssa, joiden tiedetään käyttävän energiaa ulkopoliittisena välineenä.

Taustatietoa Ukrainan ja EU:n välisestä energia-alan yhteistyöstä

Liuske- ja metaanikaasu ovat epätavanomaista kaasua ja herättävät huomattavaa kiinnostusta kartoitettaessa hiilivetyvaroja ja lisääessä Ukrainan energiariippumattomuutta.

Epätavanomaisten hiilivetyjen käsitteeseen kuuluvat liuskekaasu, tiheän kaasun esiintymät kallioissa (tai keskussyvänteissä) sekä liuskeöljyn, hiilikerroksessa olevan metaanikaasun ja kaasuhydraattien esiintymät. Ukrainassa suunnitellaan kaikentyyppisten epätavanomaisten hiilivetyesiintymien avaamista.

Useat asiantuntijat ovat arvioineet Ukrainan hyödynnettävissä olevien liuskekaasuvarojen olevan 7–15 biljoonaa kuutiometriä. Useimmat asiantuntijat ovat samaa mieltä siitä, että Ukrainalla on Euroopan neljänneksi suurimmat liuskekaasuvarat (Puolan, Ranskan ja Norjan jälkeen).

Yksi Ukrainan talouden tehokkaan toiminnan välttämättömistä edellytyksistä on maan mineraalivaroihin, ennen kaikkea polttoaineeseen ja energiaan, liittyvien tarpeiden täyttäminen. Energiankulutuksen vähentämisen ohella etusijalle on asetettava uusien tutkimusteknologioiden kehittäminen ja luonnollisten energialähteiden, epätavanomaiset energialähteet mukaan luettuina, tuotanto ja käyttö.

Liuskekaasun kehittämisen alalla on tarpeen ottaa käyttöön uudenaikaisia tekniikoita paljastusta, testausta, tehostamista (erityisesti tehokkaan monivaiheisen särötyksen käyttöä) ja esiintymien kehittämistä varten ja houkutellessa tarpeellisia investointeja, joita Ukraina ei itse kykene tekemään.

Ukrainan ja EU:n välinen energia-alan yhteistyö tapahtuu EU–Ukraina-assosiaatio-ohjelman, Ukrainan kanssa tehdyn energia-alan yhteistyötä koskevan yhteisymmärryspöytäkirjan ja energiayhteisön perustamissopimuksen puitteissa.

Epätavanomaisen hiilivedyn, erityisesti liuskekaasun, tuotantoresurssien kehittämistä rajoittavat monet tekijät, kuten esimerkiksi tämällytyypisen raaka-aineen tuotantoa sääntelevän lainsäädännön puuttuminen.

Energiayhteisön jäsenenä Ukrainan velvollisuutena on panna täytäntöön kolmas energiapaketti. Ukraina uudistaa parhaillaan energia-alaansa ja yhdenmukaistaa lainsäädäntöään tehtyjen sitoumusten mukaisesti. Äskettäisiin saavutuksiin sisältyy maakaasumarkkinoita koskevan lain hyväksyminen. Lain avulla pyritään luomaan tehokas ja kilpailukykyinen alan ympäristö.

Ukraina pyrki alakohtaisten uudistusten toteuttamisen yhteydessä vuonna 2015 laatimaan ja hyväksymään useita kaasun ja sähkömarkkinoita vapauttavia säädöksiä.

Ukrainan energia- ja hiiliteollisuusministeriö laati yhteistyössä energiayhteisön sihteeristön kanssa maakaasumarkkinoita koskevan lain maakaasun sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä annetun direktiivin 2009/73/EY ja maakaasunsiirtoverkkoihin pääsyä koskevista edellytyksistä annetun asetuksen (EY) N:o 715/2009 mukaisesti.

Edellä mainitussa laissa vahvistetaan kaasualan uudistuksen lainsäädännölliset puitteet ja suunnitelma uudistuksen täytäntöönpanemiseksi Euroopan energialainsäädännön, kuten kolmannen energiapaketin säännösten, mukaisesti.

**EURONESTIN PARLAMENTAARISEN EDUSTAJAKOKOUKSEN PÄÄTÖSLAUSELMA ⁽¹⁾
ammattipätevyyden, työkokemuksen ja korkeakoulututkintotodistusten vastavuoroisesta tunnustamisesta Bolognan prosessin puitteissa**

(2016/C 193/04)

EURONESTIN PARLAMENTAARINEN EDUSTAJAKOKOUS, joka

- ottaa huomioon Riiassa 21.–22. toukokuuta 2015 pidetyn itäisen kumppanuuden huippukokouksen yhteisen julkilausuman, joka perustuu aiempina vuosina samanlaisissa puitteissa annettuihin Vilnan ja Varsovan julkilausumiin,
- ottaa huomioon 23. lokakuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin päätöslauselman ”Euroopan naapuruuspolitiikka: kohti vahvempaa kumppanuutta. Euroopan parlamentin kanta vuoden 2012 määräaikaiskertomuksiin”,
- ottaa huomioon 3. toukokuuta 2011 annetun Euronestin parlamentaarisen edustajakokouksen perustamisasiakirjan,
- ottaa huomioon Jerevanissa 14.–15. toukokuuta 2015 pidetyssä neljännessä Bolognan politiikan foorumissa ja eurooppalaisen korkeakoulutusalueen (EHEA) ministerikokouksessa annetun ministereiden julkilausuman,
- ottaa huomioon 3. huhtikuuta 2012 annetun Euronestin parlamentaarisen edustajakokouksen päätöslauselman kansalaisyhteiskunnan vahvistamisesta itäisissä kumppanimaissa, myös hallituksen ja kansalaisyhteiskunnan yhteistyöstä sekä kansalaisyhteiskunnan vaikutusvallan lisäämiseen tähtäävistä uudistuksista,
- ottaa huomioon Euroopan korkeakoulujärjestelmän rakenteen yhdenmukaistamisesta annetun Sorbonnen yhteisen julistuksen, jonka Ranskan, Saksan, Italian ja Yhdistyneen kuningaskunnan opetusministerit allekirjoittivat Pariisissa 25. toukokuuta 1998,
- ottaa huomioon 29 Euroopan maan opetusministereiden Bolognassa 19. kesäkuuta 1999 allekirjoittaman yhteisen julistuksen (Bolognan julistus),
- ottaa huomioon 47 maan opetusministereiden 12. maaliskuuta 2010 hyväksymän Budapestin-Wienin julistuksen, jolla eurooppalaisen korkeakoulutusalueen perustaminen käynnistettiin virallisesti,
- ottaa huomioon Bukarestissa 26.–27. huhtikuuta 2012 pidetyn kolmannen Bolognan politiikan foorumin ja ministerikokouksen julkilausuman,
- ottaa huomioon Bukarestissa 26.–27. huhtikuuta 2012 pidetyn eurooppalaisen korkeakoulutusalueen ministerikokouksen hyväksymän eurooppalaisen korkeakoulutusalueen liikkuvuusstrategian 2020,
- ottaa huomioon ammattipätevyyden tunnustamisesta 20. marraskuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/55/EU,
- ottaa huomioon 28. syyskuuta 2005 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston suosituksen tutkijoille lyhytaikaiseen oleskeluun tarkoitettuja yhtenäisiä viisumeja koskevien jäsenvaltioiden myöntämismenettelyjen helpottamiseksi,
- ottaa huomioon eurooppalaista korkeakoulutusaluetta käsittelevän raportin ”The European Higher Education Area in 2015: Bologna Process Implementation Report”,
- ottaa huomioon 23. huhtikuuta 2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston suosituksen eurooppalaisen tutkintojen viitekehyksen perustamisesta elinikäisen oppimisen edistämiseksi,
- ottaa huomioon 12. toukokuuta 2009 annetut neuvoston päätelmät eurooppalaisen koulutusyhteistyön strategisista puitteista (ET 2020),

⁽¹⁾ Hyväksytty 22. maaliskuuta 2016 Brysselissä Belgiassa.

- ottaa huomioon 11. toukokuuta 2010 annetut neuvoston päätelmät korkea-asteen koulutuksen kansainvälistymisestä,
  - ottaa huomioon 28. kesäkuuta 2011 annetut neuvoston suositukset koulunkäynnin keskeyttämisen vähentämiseen tähtäävistä politiikoista sekä nuorten oppimiseen liittyvän liikkuvuuden edistämisestä,
  - ottaa huomioon eurooppalaista korkeakoulutusalueita käsittelevän raportin ”The European Higher Education Area in 2012: Bologna Process Implementation Report”,
  - ottaa huomioon Jerevanissa Armeniassa 8.–9. syyskuuta 2011 pidetyn, korkeakoulutuksen rahoittamista käsitelleen kansainvälisen konferenssin loppuraportin,
  - ottaa huomioon 23. syyskuuta 2008 annetun Euroopan parlamentin päätöslauselman Bolognan prosessista ja opiskelijoiden liikkuvuudesta,
  - ottaa huomioon 31. maaliskuuta 2015 hyväksytyn Euroopan parlamentin mietinnön Bolognan prosessin täytäntöönpanon seurannasta,
  - ottaa huomioon EU:n sekä Georgian, Moldovan ja Ukrainan hallitusten välillä allekirjoitetut assosiaatiosopimukset,
  - ottaa huomioon Erasmus+ - ja Erasmus Mundus -apurahajärjestelmät,
  - ottaa huomioon korkea-asteen koulutusta koskevien tutkintojen tunnustamisesta Euroopan alueella tehdyn yleissopimuksen (CETS N:o 165, Lissabon, 11.4.1997),
- A. ottaa huomioon, että korkea-asteen koulutusta koskevien tutkintotodistusten vastavuoroinen tunnustaminen EU:n ja itäisten kumppanimaiden välillä on edelleen monimutkainen ja kallis prosessi huolimatta Bolognan prosessin ja eurooppalaisen korkeakoulutusalueen tuomista edistysaskeleista;
- B. ottaa huomioon, että itäisten kumppanimaiden opiskelijat pitävät tutkintojensa asianmukaista tunnustamista vaikeana ja joskus mahdottomana joissain EU:n jäsenvaltioissa ja että EU:sta tulevilla opiskelijoilla on toisinaan samanlaisia ongelmia itäisissä kumppanimaissa;
- C. ottaa huomioon, että tutkintotodistusten ja tutkintojen tunnustamiseen liittyvät kompastuskivet voivat estää akateemisen ja ammatillisen liikkuvuuden ja kulttuurisiteiden vaalimista molempien osapuolten välillä sekä haitata akateemisen tutkimuksen edistämistä ja yleistä kehitystä lukuisilla tieteenaloilla Euroopassa;
- D. ottaa huomioon, ettei ole olemassa yhdenvertaisen kohtelun turvaavia järjestelyjä itäisten kumppanimaiden / Bolognan prosessiin / eurooppalaiseen korkeakoulutusalueeseen osallistuvien maiden kansalaisten ammattipätevyyden tunnustamista varten; ottaa huomioon, että tämä estää useiden säänneltyjen alojen, kuten terveydenhuollon ja sosiaalityön, koulutuksen, arkkitehtuurin ja rakentamisen (esimerkiksi rakennustekniikka), erittäin päteviä ammattilaisia lisäämstä taitojaan harjoittamalla niitä EU:ssa sekä viemästä mukanaan arvokasta osaamista kotimaihinsa ja täyttämästä korkean osaamistason työvoiman vajeita EU:n jäsenvaltioissa;
- E. katsoo, että itäisiin kumppanimaihin on perustettava lisää tutkimukseen suuntautuneita laitoksia, myös tutkijakouluja, jotka tarjoaisivat paikallisille opiskelijoille enemmän tutkimukseen liittyviä uravaihtoehtoja;
- F. ottaa huomioon, että tutkintojen tunnustamista koskevat lähestymistavat vaihtelevat sekä EU:n sisällä että EU:n ja Bolognan prosessiin / eurooppalaiseen korkeakoulutusalueeseen osallistuvien itäisten kumppanimaiden välillä;
- G. ottaa huomioon, ettei ulkomaisten tutkintojen tunnustamisprosessia ole yhdenmukaistettu ja ettei Bolognan prosessiin / eurooppalaiseen korkeakoulutusalueeseen osallistuvissa maissa ole kustannustehokasta mekanismia reaktiivista tietoa varten;
- H. ottaa huomioon, että lopullisten päätösten tekeminen ulkomaisten tutkintojen tunnustamisesta on yli kahdessa kolmasosassa osallistuvista maista korkeakoulujen vastuulla;

- I. ottaa huomioon, että lukuisissa korkeakouluissa on edelleen oikeudenmukaisuuteen, avoimuuteen, normeihin ja vastuuvollisuuteen liittyviä huolenaiheita monissa itäisissä kumppanimaissa;
- J. toteaa, että korkeakouluissa voi edelleen havaita korruptiota, byrokratiaa, vanhoillisuutta, epävarmuutta ja vanhanaikaisia ajattelutapoja itäisissä kumppanimaissa ja toisinaan myös EU:ssa; katsoo, että tähän on puututtava ja sitä on torjuttava;
- K. ottaa huomioon, että tutkintotodistusten akateemisen tunnustamisen kansalliset tiedotuskeskukset (ENIC/NARIC) muodostavat johtavan verkoston tunnustamista koskevaa tiedonvaihtoa varten ja että verkosto kehittää välineitä menettelyjen, poliitikkojen ja käytäntöjen tunnustamista varten, sillä on valmiuksia tiedottaa yleisölle ja kumppaneille sekä auttaa jäsenvaltioita ja keskeisiä poliittisia tahoja ymmärtämään tunnustamisprosessia ja se edistää kansallisten lainsäädäntöjen ja menettelyjen mukauttamista EU:n käytäntöihin;
- L. ottaa huomioon, että korkeakoulut ovat paikkoja, jotka edistävät uusien ideoiden kehittämistä ja joissa sanan- ja ajatuksenvapaus on perustana pyrittäessä akateemiseen kehitykseen; ottaa huomioon, että tästä voi syntyä poliittiseen painostukseen liittyviä ristiriitoja, joiden seurauksena opiskelijat joutuvat usein häirinnän ja jopa ihmisoikeusloukkausten kohteeksi;
- M. ottaa huomioon, että Erasmus+-ohjelmat ovat olennaisen tärkeitä välineitä, joiden avulla voidaan nykyaikaistaa sekä EU:n että itäisten kumppanimaiden korkeakouluja, piristää kansainvälistä yhteistyötä EU:n toimielinten kanssa ja edistää korkea-asteen koulutuksen uudistamista ja opiskelijoiden liikkuvuutta;

Yleiset periaatteet

1. toteaa, että opiskelijoiden laadukkaan korkeakoulutuksen vastavuoroinen tunnustaminen sekä EU:ssa että itäisissä kumppanimaissa, ammattipätevyyden vastavuoroinen tunnustaminen keskeisissä säännellyissä ammateissa sekä molempien osapuolten alueella hankitun työkokemuksen täysimittainen tunnustaminen voivat olla avainasemassa pyrittäessä lisäämään ja parantamaan kulttuurienvälisiä sosioekonomisia siteitä ja edistämään rauhaa, kehitystä, vaurautta ja vakautta;
2. pitää myönteisenä assosiaatiosopimusten allekirjoittamista kolmen itäisen kumppanimaan kanssa ja odottaa, että tällä kehityksellä on myönteinen vaikutus tutkintotodistusten, tutkintojen, taitojen ja työkokemuksen tunnustamiseen; katsoo, että on ensiarvoisen tärkeää suunnitella mielekkäitä ja pysyviä keinoja muiden itäisten kumppanimaiden kanssa tehtävää yhteistyötä varten ja varmistaa tätä ja muita asioita koskevan yhteistyön jatkaminen; panee samalla merkille, että assosiaatiosopimukset tarjoavat tehokkaampia viestintä- ja yhteistyövälineitä hallitus- ja parlamenttitasolla ja että ne voivat olla pohjana yhteistyön lisäämiselle, mukaan luettuna tunnustamisen kansallisten tiedotuskeskusten perustaminen, EU:n ja itäisten kumppanimaiden yhteisen eurooppalaisen ammattikortin (EPC) toteuttaminen ja kustannustehokkaiden tiedotus- ja hälytysmekanismien kehittäminen sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmän (IMI) avulla EU:n ja sen itäisten kumppaneiden välille;
3. painottaa, että Bolognan prosessi ei ole missään tapauksessa yksisuuntainen järjestelmä, vaan sen tavoitteena on pikemminkin edistää korkeakoulutuksen ja akateemisen liikkuvuuden kehitystä EU:n ja itäisten kumppanimaiden välillä, ja että osallistuvissa maissa molemmilla alueilla on parannettava korkeakouluihin pääsyä, tutkintotodistusten tunnustamista ja apurahaohjelmia sekä varmistettava täysi hyväksyntä eri korkeakoulujärjestelmissä, jos kaikki tarvittavat akateemiset kriteerit täyttyvät;
4. korostaa, että nykytilanne, jossa jatkuvat systeemiset ongelmat vaikeuttavat monien itäisten kumppanimaiden opiskelijoiden ja nuorten ammattilaisten tutkintotodistusten tai ammattipätevyyden automaattista tunnustamista EU:ssa, on huomattava este ammattilaisten vapaalle liikkuvuudelle ja hyvien suhteiden kehittämiseksi molemmiin puoliin;
5. huomauttaa, että itäisten kumppanimaiden sosioekonominen kehitys voi parantua merkittävästi, kun käytettävissä on ulkomailla uusia kokemuksia hankkineita korkeakoulututkinnon suorittaneita henkilöitä, ammattilaisia ja yrittäjiä, ja että tämä puolestaan mahdollistaa uusien ideoiden ja prosessien syntyminen, edistää arvojen ja taitotiedon leviämistä, vahvistaa paikallisia korkeakouluja, lisää ulkomaisten sijoittajien luottamusta ja auttaa estämään pysähtyneisyyttä;
6. katsoo, että on erittäin tärkeää pysäyttää itäisen kumppanuuden alueelta länteen suuntautuva lahjakkaiden nuorten "aivovuoto", jonka vuoksi nämä maat menettävät kipeästi tarvittavaa asiantuntemusta yhteiskunnallisten parannusten ja kestävä kehityksen aikaansaamiseksi;

7. korostaa, että kaikkien itäisessä kumppanuudessa mukana olevien tahojen on sekä lainsäädännössä että käytännössä varmistettava jokaiselle täysimittainen pääsy korkeakoulutukseen syrjimättä ketään sukupuolen, uskonnon, etnisen alkuperän tai poliittisten näkemysten perusteella; huomauttaa, että korkeakoulut tunnetaan yleisesti paikkoina, joissa opitaan ja joissa vallitsee ilmaisunvapaus, ja että akateemista huippuosaamista edistetään parhaiten suojelemalla opiskelijoita kaikenlaiselta vainolta ja häirinnältä;
8. katsoo, että komission olisi ensisijaisena asiana tehtävä yhteistyötä asianomaisten korkeakoulu- ja hallintoviranomaisten sekä opiskelijajärjestöjen tai opiskelijoiden edustajien kanssa itäisten kumppanimaiden opiskelijoiden ja ammattilaisten huolenaiheiden esiin tuomiseksi, aluetta koskettavien erityisongelmien määrittämiseksi ja ratkaisujen löytämiseksi niihin;
9. korostaa, että itäisten kumppanimaiden hallitusten on tehostettava toimiaan asianmukaisten laadunvalvonta- ja laadunvarmistusjärjestelmien käyttöön ottamiseksi ja tehtävä yhteistyötä korkeakoulujen ja tietyistä säännellyistä ammateista vastaavien kansallisten viranomaisten kanssa, jotta maiden kansalaisille voidaan tarjota sopivia mahdollisuuksia opintojen ja kokemusten rikastuttamiseen, myös EU:ssa;
10. panee huolestuneena merkille, että itäisissä kumppanimaissa joillain koulutusaloilla vallitsee vieläkin jatkuva sukupuolten epätasapaino; katsoo, että molempien sukupuolten yhtäläistä pääsyä kaikille koulutustasolle, erityisesti korkea-asteen koulutukseen, on edistettävä aktiivisesti positiivista erityiskohtelua lisäävien kohdennettujen apurahojen avulla;
11. korostaa, että nyt kun kaikki itäiset kumppanimaat Valko-Venäjää lukuun ottamatta ovat saaneet viisumivapauden, yhä useampi alueen opiskelija on kiinnostunut opintojensa jatkamisesta EU:ssa; vaatii sen vuoksi EU:n toimielimiä tehostamaan viisumivapausneuvotteluja Valko-Venäjän kanssa opiskelijoiden liikkuvuuden edistämiseksi EU:n ja kaikkien itäisten kumppanimaiden välillä ilman poikkeuksia;
12. korostaa, että korkeakoulujen itsenäisyys ja täydellinen erottaminen valtiosta ja politiikasta on suorituskykyisen ja EU:n kanssa yhteensopivan koulutusjärjestelmän ensisijainen ja tärkeä edellytys; korostaa, että korkeakoulujen oikeudenmukainen rahoitus on välttämätön askel tähän suuntaan ja ettei sillä pitäisi olla mitään tekemistä valtion tai politiikan kanssa, vaan se olisi pikemminkin kytkettävä suorituskykyyn, opiskelijoiden määrään ja akateemisiin tuloksiin;
13. kehottaa itäisten kumppanimaiden korkeakouluja mukauttamaan koulutustarjontaansa työmarkkinoiden tarpeisiin;
14. kannustaa sekä EU:n että itäisten kumppanimaiden korkeakouluja pyrkimään aktiivisesti keskinäiseen yhteistyöhön, vaihtamaan kokemuksia ja perustamaan pysyviä vuoropuhelumekanismia, jotta voidaan paremmin aikaansaada muutoksia viimeksi mainituissa maissa;
15. toteaa, että ENIC/NARIC-verkostolla on tärkeä asema akateemisen tunnustamisen ja säänneltyjen ja sääntelemättömien ammattien tunnustamisen eri osa-alueilla, ja pitää välttämättömänä tämän verkoston tehokkaampaa kehittämistä, myös kansallisten keskusten toiminnan ja aseman kehittämistä itäisissä kumppanimaissa;

Korkeakoulututkintotodistukset Bolognan prosessin puitteissa

16. pitää myönteisenä, että kaikki itäiset kumppanimaat osallistuvat eurooppalaiseen korkeakoulutusalueeseen ja että Bolognan prosessin periaatteiden toteuttamiseen liittyvistä eroista huolimatta ne kaikki pyrkivät saavuttamaan saman korkeakoulutuksen tason kuin muualla EU:ssa (laadunvarmistuksen periaatteet ja suositukset eurooppalaisella korkeakoulutusalueella (EHEA-ESG)); katsoo, että kaikkien korkea-asteen tutkintotodistusten automaattisen ja välittömän tunnustamisen tulisi olla päätavoitteena koko alueella;
17. suhtautuu myönteisesti ministerikokouksen vuonna 2015 tekemään päätökseen Valko-Venäjän liittymisestä eurooppalaiseen korkeakoulutusalueeseen ja katsoo, että tämä kehitys on osoitus Bolognan prosessin osallistavuudesta; kannustaa Valko-Venäjää muuttamaan korkeakoulujärjestelmänsä ja käytäntönsä yhteensopiviksi muiden eurooppalaiseen korkeakoulutusalueeseen osallistuvien maiden järjestelmien ja käytäntöjen kanssa;
18. katsoo, että Bolognan prosessin välineitä, erityisesti eurooppalaista tutkintojen viitekehystä ja eurooppalaista opintosuoritusten ja arvosanojen siirto- ja kertymisjärjestelmää, pannaan parhaillaan asianmukaisesti täytäntöön itäisissä kumppanimaissa kunkin maan kansallisen tutkintojen viitekehyksen ja kansallisen opintosuoritusten ja arvosanojen siirtojärjestelmän suhteen, jotka on yhdenmukaistettu Bolognan prosessin välineiden kanssa; katsoo, että vaikka vielä on parantamisen varaa, kriteerien, jotka EU:n vastaavien viranomaisten on hyväksyttävä European Area of Recognition (EAR) -hankkeen puitteissa korkeakoulututkintotodistusten automaattisen tunnustamisen osalta, pitäisi vauhdittaa ja lisätä itäisten kumppanimaiden opiskelijoiden tutkintotodistusten tunnustamista;

19. korostaa tarvetta lisätä EU:n ja itäisten kumppanimaiden oppilaitosten yhteistyötä kokemusten vaihtamiseksi, sillä useimmissa maissa ulkomaisten akateemisten tutkintotodistusten tunnustamisesta vastaavat juuri oppilaitokset;
20. toteaa, että korkeakoulutukseen käytettävät valtion menot vaihtelevat huomattavasti itäisissä kumppanimaisissa, kuten myös EU:n jäsenvaltioissa; pitää kuitenkin valitettavana, että korkeakoulutukseen käytetty osuus BKT:stä on monissa itäisissä kumppanimaisissa ja niiden naapureina olevissa EU:n jäsenvaltioissa eurooppalaisen korkeakoulutusalueen pienimpiä, mikä tekee alan asianmukaisen kehityksen vaikeaksi tai mahdottomaksi;
21. panee merkille, että vaikka Bolognan prosessin kolmiportainen korkeakoulututkintorakenne (kandidaatti, maisteri ja tohtori) ei toteudu samanlaisena koko eurooppalaisella korkeakoulutusalueella, sitä noudatetaan pääosin itäisissä kumppanimaisissa; toteaa kuitenkin, että kyseisissä maissa ongelmana on tutkijakoulujen tai opiskelijoiden saatavilla olevan rahoituksen ilmeinen puute, mikä on pääsyynä potentiaalisimpien ehdokkaiden hakeutumiseen tohtoriopintoihin muualle;
22. korostaa, että koska korkeakoulut ovat pääosin vastuussa Bolognan prosessin ja tunnustamista koskevan Lissabonin yleissopimuksen periaatteiden mukaisista laadunvalvontakriteereistä ja tutkintotodistusten antamismenettelyistä, itäisissä kumppanimaisissa on välttämätöntä kehittää itsenäisempiä ja vahvempia korkeakouluja; kehottaa komissiota ja Euroopan ulkosuhdehallintoa tutkimaan keinoja tämän kehityksen edistämiseksi yhdessä kansallisten viranomaisten kanssa;
23. vaatii, että sekä itäisten kumppanimaiden että EU:n jäsenvaltioiden hallitukset ja parlamentit pyrkivät saattamaan paremmin osaksi kansallista lainsäädäntöä tunnustamista koskevan Lissabonin yleissopimuksen periaatteet, jotka koskevat sekä kansallisten tutkintotodistusten laatua että ulkomaisten tutkintojen automaattisen tunnustamisen helpottamista;
24. huomauttaa, että ”tutkintotodistustehtaat” ja ”akkreditointitehtaat” sekä vertailukelpoisten, yhteensopivien ja yhtenäisten kansallisten järjestelmien puute Bolognan prosessin / eurooppalaisen korkeakoulutusalueen välineiden käyttöönoton osalta ovat monille EU:n tahoille suurimpana esteenä itäisissä kumppanimaisissa suoritettujen tutkintojen automaattiselle tunnustamiselle;
25. kehottaa molempien osapuolten hallituksia tehostamaan toimiaan korkeakoulujärjestelmää kohtaan tunnetun luottamuksen varmistamiseksi, erityisesti varmistamaan tasapuoliset edellytykset sisäänkäymälle ja tutkinnoille sekä resurssien ja välineiden saatavuus ja yhtäläiset oikeudet apurahoihin ja varmistamaan ennen kaikkea, että tutkintotodistus annetaan vain niille opiskelijoille, jotka täyttävät kaikki tutkintoa koskevat vaatimukset ja eurooppalaisen tutkintojen viitekehysten mukaiset oppimistulokset;
26. kehottaa painokkaasti EU:n elimiä ja myös korkeakouluja tutkimaan ja määrittämään tarkoituksenmukaisia keinoja itäisten kumppanimaiden opiskelijoiden tukemiseksi lisäämällä itäisten kumppanimaiden opiskelijoille suunnattujen akateemisten apurahojen määrää ja näkyvyyttä, käyttämällä EU:n erilaisia välineitä ja kannustamalla myös kansallisia hallituksia, säätiöitä ja kansalaisjärjestöjä tutkimaan itäisten kumppanimaiden opiskelijoiden tarpeita, sillä opiskelijat saattavat usein tulla taloudellisesti heikommista oloista, ja heidän voi olla taloudellisesti vaikeaa opiskella EU:ssa hyvästä opintomenestyksestä huolimatta;
27. pitää myönteisenä itäisten kumppaneiden aktiivista osallistumista Erasmus+-ohjelmaan ja niiden erittäin hyviä valmiuksia hyödyntää määrärahoja; pitää sen vuoksi valitettavana, että itäisille kumppanimaille näistä ohjelmista saatavilla oleva rahoitus on kaudella 2014–2020 suunnilleen sama kuin edellisellä rahoituskaudella;
28. pitää yhteistyön edistämistä koskevan tavoitteen kannalta erittäin tärkeänä, että erityisesti itäisten kumppanimaiden opiskelijoille suunnattuja EU:n apurahaohjelmien, kuten Erasmus+:n, kautta käytettävissä oleva varoja lisätään ja että EU:n rahoitusohjelmiin luodaan erityinen luku tätä aluetta varten, jolla on erittäin suuri strateginen ja kulttuurinen merkitys EU:lle;

Ammattipätevyys ja työkokemus

29. katsoo, että ammattipätevyyden vastavuoroinen tunnustaminen on välttämätöntä, jotta varmistetaan useiden ratkaisevan tärkeiden kehitysaskelten toteutuminen itäisen kumppanuushankkeen molempien osapuolten osalta, muun muassa helpotetaan väliaikaista liikkuvuutta työssä erikoistumista varten ja avataan näin itäisten kumppanimaiden kansalaisille mahdollisuuksia hankkia uutta osaamista, joka voi parantaa heidän ammatillisia tuloksiaan kotimaassa ja jolla voidaan myös täyttää työvoimavajeita molempien osapuolten alueella;

30. panee merkille, että vaikka ammattipätevyys liittyy tiiviisti tutkintotodistusten tunnustamisen parantamiseen Bolognan prosessin puitteissa, mitään EU:ssa, Euroopan talousalueella ja Sveitsissä sovellettavan direktiivin 2013/55/EU kaltaista erityistä asiakirjaa, joka sisältäisi itäiset kumppanimaat, ei ole; kannustaa sen vuoksi laatimaan uusia aloitteita, jolla tämä tärkeä asia saisi koko maanosan kattavan ulottuvuuden;
  31. kehottaa komissiota ja Euroopan ulkosuhdehallintoa tutkimaan yhdessä itäisten kumppanimaiden hallitusten kanssa mahdollisuutta luoda uusi Euroopan naapuruuspolitiikan kehys eurooppalaisen ammattikorttijärjestelmän (EPC) ulottamiseksi näihin kumppaneihin; toivoo, että tämä väline johtaisi uudistuneeseen ja dynaamisempaan ammatilliseen liikkuvuuteen Euroopassa ja sen naapurimaissa ja auttaisi täyttämään valmiusvajeita eri ammateissa, mikä hyödyttäisi kaikkia osapuolia;
  32. korostaa, että kaikessa ammattipätevyyden vastavuoroista tunnustamista koskevassa yhteistyössä olisi pyrittävä edistämään molempien osapuolten ammattilaisten valmiuksia lisätä taitojaan, käytännön kokemusta ja liikkuvuutta vaarantamatta työvoiman saatavuutta itäisissä kumppanimaissa tai synnyttämättä epätasapainoa EU:ssa;
  33. vaatii kehittämään yhteisen lähestymistavan kaikkia koskeviin ammattipätevyyden tunnustamisen menettelyihin ja kannustaa itäisten kumppanimaiden hallituksia kehittämään ja ottamaan käyttöön luotettavia ja avoimia ammattipätevyyden tunnustamisen menettelyjä ensinnäkin säänneltyjä ammatteja varten;
  34. katsoo, että ammattitaitoisten työntekijöiden työkokemuksen vastavuoroisella tunnustamisella on tärkeä osa dynaamisten työmarkkinoiden kehittämisessä Euroopassa; katsoo, että olisi luotava peruskriteerit, joita jäsenvaltiot ja muut kumppanit voivat käyttää yhteisesti työntekijöiden merkityksellisen työkokemuksen kirjaamiseen ja määrälliseen ilmaisemiseen;
  35. katsoo, että laatua, avoimuutta ja rehellisyyttä koskevien kriteerien soveltamisen ohella EU:n jäsenvaltioiden ja itäisten kumppanimaiden tulisi varmistaa, että ammattipätevyyttä käsittelevät kansalliset viranomaiset ja työkokemuksen tunnustamista käsittelevät liitot ja työnantajajärjestöt tekevät kaikkensa kaikenlaisen syrjinnän välttämiseksi (sukupuoleen, uskontoon, etniseen alkuperään tai alkuperämaahan, itäiset kumppanimaat mukaan luettuina, perustuva syrjintä);
  36. kehottaa yhteispuheenjohtajia välittämään tämän päätöslauselman Euroopan parlamentin puhemiehelle, neuvostolle, komissiolle, unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle / komission varapuheenjohtajalle, Euroopan ulkosuhdehallinnolle sekä EU:n jäsenvaltioiden ja itäisten kumppanimaiden hallituksille ja parlamenteille.
-

EURONESTIN PARLAMENTAARISEN EDUSTAJAKOKOUKSEN PÄÄTÖSLAUSELMA ⁽¹⁾**Nadija Savtšenkon tapauksesta**

(2016/C 193/05)

EURONESTIN PARLAMENTAARINEN EDUSTAJAKOKOUS, joka

- ottaa huomioon 30. huhtikuuta 2015 annetun Euroopan parlamentin päätöslauselman Nadija Savtšenkon tapauksesta ⁽²⁾ ja Euroopan parlamentin muut aiemmat Nadija Savtšenkoa koskevat päätöslauselmat,
  - ottaa huomioon 17. maaliskuuta 2015 annetun Euronestin parlamentaarisen edustajakokouksen päätöslauselman Venäjän Ukrainaan kohdistamasta sotilaallisesta hyökkäyksestä ja rauhanomaisen ratkaisun pikaisen löytämisen tarpeesta,
  - ottaa huomioon Euroopan parlamentin puhemiehen Martin Schulzin 17. maaliskuuta 2016 antaman lausunnon,
  - ottaa huomioon komission varapuheenjohtajan / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan Federica Mogherinin lausunnot, erityisesti 7., 9. ja 10. maaliskuuta 2016 annetut lausunnot,
  - ottaa huomioon 12. helmikuuta 2015 hyväksytyin Minskin sopimusten täytäntöönpanotoimenpiteitä koskevan paketin,
  - ottaa huomioon 17. helmikuuta 2015 annetun YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 2202 (2015), jolla Minskin sopimukset hyväksyttiin,
  - ottaa huomioon kansainvälisen humanitaarisen oikeuden määräykset, erityisesti 12. elokuuta 1949 tehdyn Geneven sopimuksen sotavankien kohtelusta,
  - ottaa huomioon Euroopan neuvoston parlamentaarisen yleiskokouksen päätöslauselman 2034 (2015),
- A. ottaa huomioon, että Venäjän johtamat taistelijat sieppasivat ukrainalaisen sotilaslentäjän Nadija Savtšenkon Ukrainan alueella ja veivät hänet laittomasti Venäjälle, missä häntä pidettiin "vieraana" hotellissa ja häneltä evättiin yhteydenpito perheeseensä ja missä paikalliset viranomaiset myöhemmin perusteettomasti syyttivät häntä murhasta;
- B. ottaa huomioon, että Nadija Savtšenko on maineikas sotilas, arvoltaan luutnantti, ja että hän oli ensimmäinen Ukrainan ilmavoimien sotilasakatemiassa opiskellut nainen ja ainoa naissotilas Irakin rauhanturvajoukoissa ja että hän osallistui vapaaehtoisena terrorismin vastaiseen operaatioon Itä-Ukrainassa;
- C. ottaa huomioon, että Nadija Savtšenko on valittu Ukrainan parlamentin Verh'ovna Radan jäseneksi ja nimitetty Ukrainan edustajaksi Euroopan neuvoston parlamentaariseen yleiskokoukseen vankeutensa aikana; ottaa huomioon, että Euroopan neuvoston parlamentaarisen yleiskokouksen päätöslauselmassa 2034 (2015) vaadittiin hänen välitöntä vapauttamistaan ja hänen parlamentaarisen koskemattomuutensa kunnioittamista, myös Venäjältä, joka on Euroopan neuvoston jäsen;
- D. ottaa huomioon, ettei Venäjällä ole oikeutta pidättää, vangita, syyttää tai tutkia Ukrainan kansalaisia väitettyjen rikosten johdosta, jotka ovat tapahtuneet Ukrainan alueella;
- E. ottaa huomioon, että valtionsyyttäjä muutti säännöllisesti syytelinjaa koskevia perustelujaan ja että lopullista tuomiota lykättiin odottamatta kahdesti;
- F. ottaa huomioon, että lääkärit ja Nadija Savtšenkon äiti eivät ole saaneet käydä hänen luonaan huolimatta hänen heikosta terveydentilastaan; ottaa huomioon, että ukrainalaiset lääkärit ja Ukrainan parlamentin jäsenet ovat kohdanneet vakavia esteitä yrittäessään ylittää maiden rajan;
- G. ottaa huomioon, että Nadija Savtšenko kutsuttiin Euronestin parlamentaarisen edustajakokouksen naisten foorumin kunniajäseneksi;

⁽¹⁾ Hyväksytty 22. maaliskuuta 2016 Brysselissä, Belgiassa.⁽²⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2015)0186.

1. tuomitsee Venäjän Nadija Savtšenkon sieppaamisesta ja laittomasta kuljettamisesta Ukrainan alueelta Venäjälle ja hänen pitämisestään vankilassa lähes kaksi vuotta;
  2. vaatii Venäjää vapauttamaan Nadija Savtšenkon viipymättä ilman ehtoja;
  3. kehottaa Venäjää noudattamaan Minskin sopimuksia kaikilta osin; muistuttaa, että Venäjä on Minskin sopimusten mukaisesti sitoutunut vaihtamaan kaikki laittomasti vangitut henkilöt; katsoo sen vuoksi, ettei Venäjällä ole oikeudellisia perusteita tai toimivaltaa ryhtyä oikeustoimiin Ukrainan kansalaista vastaan, etenkin Nadija Savtšenkon tapauksessa, sillä hänet siepattiin ja vangittiin esittämällä tekaistuja syytöksiä väitetystä Ukrainassa tehdystä rikoksesta;
  4. katsoo, että Nadija Savtšenkon pitäminen sotavankina venäläisessä vankilassa on vastoin vuoden 1949 Geneven sopimusta;
  5. muistuttaa Venäjää sen kansainvälisestä velvoitteesta kunnioittaa Euroopan neuvoston parlamentaarisen yleiskokouksen jäsenten koskemattomuutta;
  6. muistuttaa, että Venäjällä on täysi vastuu Nadija Savtšenkon terveydestä ja hyvinvoinnista; vaatii Venäjän viranomaisia sallimaan ukrainalaisten lääkäreiden käynnin hänen luonaan;
  7. vaatii Venäjää noudattamaan kansainvälisiä velvoitteitaan ja vapauttamaan Nadija Savtšenkon, Oleg Sentsovin, Aleksandr Koltšenkon ja muut Ukrainan kansalaiset ja turvaamaan viipymättä heidän turvallisen paluunsa Ukrainaan; vaatii Venäjän oikeusviranomaisia ja lainvalvontaviranomaisia hoitamaan tehtävänsä puolueettomasti ja riippumattomasti tulevaisuudessa;
  8. vaatii EU:ta laatimaan luettelon Nadija Savtšenkon laittomasta vangittuna pitämisestä vastuussa olevista henkilöistä, joihin sovellettaisiin EU:n rajoittavia toimenpiteitä;
  9. kehottaa yhteispuheenjohtajia välittämään tämän päätöslauselman Euroopan parlamentin puhemiehelle, neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, Euroopan ulkosuhdehallinnolle sekä EU:n jäsenvaltioiden ja itäisten kumppanimaiden hallituksille ja parlamenteille.
-

ISSN 1977-1053 (sähköinen julkaisu)
ISSN 1725-2490 (painettu julkaisu)

Euroopan unionin julkaisutoimisto
2985 Luxembourg
LUXEMBURG

FI